

**Modře natištěné štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,71 + 2,29 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
Záznamník: 416/530-0202
E-mail: abrezina4222@rogers.com
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 17.

(295.)

Vol. 13.

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Thursday,

September 11,

2003

První poločas Torontského festivalu

Torontský festival je vlastně emotivně strašlivě náročná záležitost. I přes veškerou fyzickou a psychickou přípravu, musíte používat doping. Během filmu to je většinou káva, na kterou je již ve festivalových kinech stojánek. Ze začátku to vycházelo docela dobře. Kávička pomohla a člověk zůstal i po několikerém promítání svěží jako rybička a ani očka nezamhouřil. To platilo až do pátečního večera. Již po paměti jsem si šel vzít svoji dávku silné kávy, jenže došlo ke zradě. Kdosi přehodil kávovary a já si omylem nabral kávu bez kofeinu. Ještě by to nemusela být taková tragédie, kdyby potom neběžel maďarský film *Les*. Pokud byste očekávali záběry z přírody, nedočkali byste se jich. Tyto záběry zkrátka chybí. Místo toho se jedná o jakýsi les lidí někde v Budapešti. Možná, že by bylo lepší to nazvat mravenišťem. Z tohoto chaosu, jsou vybrány dvojice, které spolu hovoří o různých problémech. Vše je bráno ruční digitální kamerou s detailem na obličej. Není divu, že káva bez kofeinu, dialogy v maďarštině a režisér Benedek Fliegauf udělali své a mne se po chvíli začaly klížit oči. Přesto si nemyslím, že šlo o zlý experiment, ale naše zběsilá doba nás odnaučila sledovat pomalé dialogy a dívat se na věci příliš zblízka.

Současnost je plná zběsilých počítačů a reklamy, ale dává nám iluzi, že sami rozhodujeme o svém osudu. Přesvědčil se o tom i mistr světa v šachu Garry Kasparov v kanadském dokumentu. *Zápas je u konce - Kasparov a stroj*. V roce 1997 se v New Yorku střetl mistr světa v šachu s počítačem *Deep Blue* firmy IBM. Původně přátelská atmosféra se změnila ve válku nervů, kdy pravidla přestávají platit, přesněji řečeno nejsou určena. Kdy se nejedná o finanční odměnu několika set tisíc dolarů, ale o miliony či miliardy dolarů. Vždyť den po tomto zápase šly akcie IBM o patnáct procent nahoru. „Jsem člověk, pokud je zde něco, co je tak vzdáleno mému chápání. mám z toho strach!“ říká Kasparov, který byl přesvědčen, že v druhé partii, kterou prohrál a která nakonec rozhodla, nebylo něco v pořádku, protože počítač hrál zcela jinak - jako člověk. IBM odmítá dát Kasparovovi program, stroj je dán po zápase do muzea a v šachovém výzkumu se nepokračuje. Vše bylo podřízeno jedinému cíli porazit Kasparova. Ten v jedné ze svých hořkých vzpomínek říká: „Když jsem bojoval proti Karpovovi znal jsem komunistickou etiku a nehráli jsme si na přátele. Teď tomu bylo zcela opačně.“

O rozdílném přístupu k mentálně postiženým vypráví belgicko-islandský snímek *Větrné počasí*. Mladá psychiatricka Cora přijme v bruselské léčebně ženu, která nekomunikuje, nikdo neví odkud přišla. Když se jí konečně podaří vytvořit nějaké pozadí této pacientky, pacientka zmizí. Zjistilo se totiž, že se pacientka jmenuje Loa a pochází z islandského ostrova Vestmannaeyar (jihovýchodně od Reykjavíku). Cora jako lékařka je přesvědčená, že se jí nedostane stejné lékařské péče a proto se vypraví na Island. Když se na ni zeptá v místní nemocnici, kde by pacientka měla být hospitalizována, doví se, že vůbec není v nemocnici, ale že žije v rodině s manželem, má dítě a s nimi bydlí matka. Rodina nechápe, že by se Loa měla léčit. V malé nemocnici nechápou, že by tam měli mít psychiatrické oddělení. V tomto prostředí se chová spíše nenormálně Cora.

Z filmu *Good bye Lenin*

Islandský režisér Sólveg Aspach, se narodil na Vestmannaeyar a dobře zná toto prostředí a ví, že problémy jsou častokrát skryty za mlčenlivostí a uzavřenosti Ostrovanů. Manžel Loy řeší tíživou situaci alkoholem a Loa samotná má i zde agresivní nálady.

Problém lidské identity v měnící se společnosti je námětem německého filmu Sörena Voigta *Identity Kills*. Hlavní postavou je nenápadná dívka Karen léčící se rovněž v psychiatrické léčebně. Jediným únikem z bludného kruhu je změna identity a útěk někam do Dominikánské republiky, který je však provázen zločinem. Voigt vybral pro svůj film neherce a nechal jim velice často, aby se sami projevovali.

Změna prostředí v Berlíně v roce 1989 a 1990 je zachycena v parodii *Sbohem Lenine* Wolfganga Beckera. Příběh rodiny, kdy otec emigroval na Západ a matka po jeho odchodu se stane sociální pracovnící, která chce pomáhat lidem, ale je loajální režimu a podle toho vychovává své děti. V předvečer pádu Berlínské zdi upadne během infarktu na ulici do bezvědomí, z kterého se probere až po několika měsících. Změna režimu však má za následek, že se zcela změnil i život společnosti. Změnilo se i zboží v obchodech a chování lidí. Protože matka nesmí utrpět další šok, snaží se děti udržet kolem ní socialistické klima. Shánějí staré zboží, místnost znovu zařídily socialistickým nábytkem. Dokonce pro ní připravují i nadále východoněmecké televizní zprávy.

Jestliže v Německu došlo k výrazným sociálním

změnám, tak skutečným paradoxem nové doby je, že zcela zmizel z torontského festivalu východoevropský film a pokud existuje, pak se do značné míry zaměřil na postkomunistický realismus. Platí to i o jediném polském zástupci režiséru Marku Lechkém s filmem *Moje město*. Příběh se odehrává ve Slezsku, kde je vysoká nezaměstnanost. Lidé odcházejí, protože nemají budoucnost. Platí to i o pětadvacetiletém Gozdykovi, který nemá práci, ale ani děvče a jediný přítel spáchá sebevraždu. Ve volných chvílích hraje hokej. Hra, která nemá také v Polsku mnoho budoucnosti.

Podobně je laděný i ruský film *Koktěbel*. Příběh otce a syna, kteří v Moskvě ztratí vše a cestují na jih na Krym do Koktěbelu, kde žije otcova sestra. Otec, který je vdovcem má však cestou zcela jiné zájmy než syn. Film svým zpracováním spíše připomíná mozaiku, kdy množství krátkých příběhů dává dohromady poetickou story.

Cesta, snaha odejít odněkud, nalézt novou identitu to jsou hlavní motivy letošního torontského festivalu, na kterém bude promítnuto 254 celovečerních a 85 krátkých filmů, z toho má 69 světovou premiéru, 14 mezinárodní a 111 severoamerickou. Více než polovina (58%) je v jiné řeči než angličtině. Je nutné si však uvědomit, že se jedná jen asi o desetinu filmů, z celkové počtu 3193, které byly na festival přihlášeny. Jediný český film *Pupendo* má běžet na festivalu tuto středu a čtvrtek.

Aleš Březina

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583

GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: (416) 530-4222

Záznamník: (416) 530-0202

Fax: (416) 530-0069

E-mail: abrezina4222@rogers.com
satellite1-416@satellite1-416.com
abe@satellite1-416.com
www.satellite1-416.com

Pražská adresa: ABE/Hombre,
Poštovní schránka 32, 108 00 Praha 10
Tel.: 274 777 476 nebo 495 269 285
Tel./ Fax/Záznamník: 274 770 929

Aleš Březina - redaktor;
Advertising rates: 22.00 per inch/col.
1.65 CDN \$ per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 32,71+2,29 = 35,00,
pro ostatní svět CND \$ 48-, US \$ 35 -
v ČR 600 Kč, na Slovensku 800 SK
PDF elektronicky \$ 22 -
V ČR a na Slovensku 150 Kč (200 SK)

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10:00. Středědní biblická hodina v 19:30. Rev. Ján Banko. Tel.: (416) 767-2027 nebo (905) 337-7457.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: (416) 656-0473. Duchovní správce: Rev. Basil E. Coward.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farár: M. Verčimák. Tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.: (416) 532-5272, fax: (416) 516-5311.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: (416) 658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 531-4836. Farár: M. Čajka. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenská grécko katolícká katedrála Premenenia nášho Pána-Slovak Greek (Catholic Cathedral of Transfiguration of our Lord) 10350 Woodbine Ave., Markham, Ont. L6C 1H9, Rev. John Fecko. Bohoslužby 9:30 anglicky, 10:30 slovensky.

Katolícké bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 15:00 hodin. Duch. správce: Rev. L. Švorčík, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (905) 523-1932 nebo (416) 532-5272; 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hlinchey): 3. neděle v 9:00.

NA OKRAJ

Za Antonínem Večeřou

Antonína Večeřu nebylo snadné přehlédnout. Když se koncem padesátých nebo začátkem šedesátých let objevil v Torontu, způsobil - zvláště mezi děvčaty (včetně těch už v pokročilejším věku) - doslova poprask. Zjev filmového herce, seduktivně drsný hlas (něco jako Richard Burton), nadprůměrná - skoro básnická - zručnost se slovy. Které dívčí srdce by se nezachvělo.

V prvních letech v Kanadě Večeřa pracoval v Sokole, recitoval a psal do krajských novin, hlavně do *Našich Hlasů*. Občas i anglicky. Jeden z nich věnoval kanadské návštěvě královny Alžběty II a její kancelář mu poslala poděkování. V roce 1956 si otevřel fotografické studio, pak se oženil s pěknou Rakušankou a z krajského života se vytratil. Antonín Večeřa se narodil v Napajedlech a zemřel v Torontu dne 20. července 2003. Rozloučila se s ním pěkná řada jeho přátel.

Jan F. Matejovic a Luisa Ann Steinsky

Mezi studenty, kteří letos promovali v oboru "Education" na Torontské Univerzitě jsme našli dvě známá česká jména: Jan F. Matejovic a Luisa Ann Steinsky. Janu F. Matejovicovi byla navíc udělena organizací "Institute for Studies in Education of the University of Toronto" cena "Intermediate/Senior Award of Honour". Oběma i jejich rodičům blahopřejeme.

Památní plaketa v halifaxském přístavu

Halifax přivítal do Kanady statisíce imigrantů i uprchlíků. Také československých. Na *Pieru 21* byl zbudován *National Historic Site*, kde budou umístěny plakety, zaznamenávající příjezd skupin a v archivech budou uloženy svitky s jmény menších skupin i jedinců.

25. října v 10:00 dopoledne tam bude odhalena plaketa Českého a Slovenského sdružení v Kanadě s tímto textem, jehož autory jsou Blanka Rohnová a Jan Waldauf: "For all Czechs and Slovaks who found freedom in Canada from political oppression, social and economic distress; established a new life in this country; had the opportunity to contribute to the building of this nation; and became proud Canadians retaining their rich Czech and Slovak cultural heritage."

V archivu bude rovněž uložen svitek s jmény 113 Čechoslováků, jehož text připravený autorem tohoto článku říká: "On April 23, 1949, a ship, General Leroy Eltinge, arrived in Halifax with a cargo of 113 Czechoslovak refugees. Canada was good to them. They hope they were good for Canada."

Odhalení desky se zúčastní představitelé archivu a komunikačních prostředků. Po odhalení je plánován společný oběd a prohlídka města.

V pátek, 24. dubna večer, budou mít přespolní možnost setkat se s krajany, žijícími v Halifaxu.

Prosíme zájemce, kteří by se chtěli odhalení zúčastnit, aby se spojili s Janem Waldaufem, buď telefonem 416/626-3476, nebo e-mailem: waldauf@sympatico.ca.

2003 SVU North American Conference

Letošní konference SVU se konala 26.-28. června na Coe College v Cedar Rapids v Iowě pod záštitou prezidentů České a Slovenské republiky, Václava Klause a Rudolfa Schustera, jakož i velvyslanců obou zemí. Konferenci předcházela recepce v Národním Českém a Slovenském muzeu a knihovně, po níž na dudy koncertoval Michael Cwach. Tématem konference bylo "Czech and Slovak Presence in North America: A retrospective Look and Future Perspectives". Přednášející zatupovali téměř všechny státy Unie a Českou a Slovenskou republiku. Z Kanady, pokud jsem mohl zjistit, jsem byl přítomen pouze já. Kongres pozdravili zástupci Coe College a města Cedar Rapids.

Velmi úspěšný byl zájezd do Spillville, kde Antonín Dvořák trávil s rodinou svoji dovolenou a kde v kostele Sv. Václava hrával na varhany a kde se také nalézá Billy Brothers Clock Museum.

Tato konference - jako ty předešlé - jsou duševním dítětem Mily Rechcigla. A byla dalším význačným mezníkem v šíření české a slovenské kultury ve světě. Má-li Rechcigl nějakou bolest pak je to Canada a hlavně Toronto. Hrozně rád by viděl obnovu činnosti torontské odbočky. Možná, že některý z čtenářů či čtenářek těchto novin uposlechne Rechciglovu výzvu....

Josef Čermák

KNIŽNÍ NEDĚLE 14.9.

od 10:30 do 16:00

VÝPRODEJ DUPLICITNÍCH KNIH KNIHOVNY MMI
- VELIKÝ VÝBĚR (ceny od 25 centů za knihu...)
a dále
NOVINKY ČESKÉHO KNIŽNÍHO TRHU
A ZLEVNĚNÉ NOVÉ ČESKÉ KNIHY

Prodejní akci pořádá Knihovna MMI ve spolupráci s jedinou prodejnou českých knih v Torontu
jnCzech Bookstore

Info: 416-439-4354

RESTAURACE PRAHA - MASARYKTOWN

Česká televize Novy Záběr

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10 hodin
opakování v úterý v 8:30 hodin
na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4)
E-mail: zabertv@yahoo.ca

Infomační a imigrační středisko ČSSK uzavřelo svoji kancelář na 740 Spadina Ave., Toronto, Ontario M5S 2J2 dnem 30. června 2003

Zatím jsou návštěvní hodiny
každou sobotu od 10 do 12 hodin v budově kostela sv. Václava,
496 Gladstone Ave.. (Křižovatka Bloor St. W. a Dufferin St.).

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, Ont. M8X 2Y8

Telefonní číslo a fax zůstávají stejné.

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

Od 1. července bude mít ČSSK následující E-mailové adresy:

Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

nebo www.cssk.satellite1-416.com

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 16:00-18:00, středa: 16:00-21:00

Tel.: 416-431-9477

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.

Jsmo přesvědčení, že výměna myšlenek a názorů slouží k vzájemnému pochopení a porozumění. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskutuje sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

**We acknowledge the financial support
of the Government of Canada, through the Publication
Assistance Program (PAP) toward our mailing costs.**

Internet

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách.
Aktuální vždy v den vyjítí novin.

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

Aktualizované stránky

Kalendář

Co se připravuje
v krajské komunitě v Kanadě

www.kalendar.satellite1-416.com

ČSSK

Zpravodajství Ústředí Českého a
Slovenského sdružení v Kanadě

www.cssk.satellite1-416.com

www.cssk.ca

Kalendář

10.9. (st.) 20:45

Pupendo

Torontsky filmovy festival
Cumberland 2

11.9. (čt.) 16:15

Pupendo

Torontsky filmovy festival
Uptown 1

17. 9. (st.) 13:00

Setkání seniorů - přednáška
Kostel sv. Václava

27. 9. (so.)

Křesťanský klub - Farnost sv.
Pavla

27.9. (so) 14:00-17:00

Maria Gabánková

Vernisáž výstavy
na téma Zjevení

Loop Gallery

1174 Queen St. W.,

Tel.: 416/516-2581

27. 9. (so) 19:00

Svatováclavské posvícení
Farnost sv. Václava

28. (ne.) 17:00

Nocturno: Poetica Musica

Masaryktown Masarykův ústav

1. 10. (st.) 13:00

Setkání seniorů (videofilm)

Kostel sv. Václava

4. 10. (so.) 19:00

Moravské hody

Ukrajinské kulturní středisko

Moravanka

Farnost svatého Václava v Torontu

srdečně zve na

SVATOVÁCLAVSKÉ
POSVÍCENÍ

v sobotu 27. září 2003

ve společenské hale sv. Václava
496 Gladstone Ave.

Program: 18:00 Slavná mše svatá

19:00 Večeře

Taneční zábava - hraje skupina M. Letka

Tombola

Vstupné včetně večeře: 20 dolarů

studenti: 12 dolarů

Rezervace vstupenek

Pan J. Ovčáček: 416/225-9324

NOVÉ DIVADLO V TORONTĚ UVÁDÍ KOMEDII JOSEPHA KESSELRINGA

konečně!

JEZINKY

BEZINKY

Dvě dobré duše vás "zabijí" smíchem...

Režie: Majka Breinerová

PÁTEK

17. října 2003

8 hod.

SOBOTA

18. října 2003

4 & 8 hod.

NEDELE

19. října 2003

4 hod.

REZERVACE - INFORMACE

(416) 363-7686 (den) * (416) 463-3182 (večer)

POZOR:

NOVÁ LOKACE!

The Assembly Hall theatre
1 Colonel Samuel Smith
Park Drive, Toronto
(Kipling a Lakeshore)
Parkování zdarma,
jižně a západně od divadla.

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

251 Cooper St.

Ottawa, ON K2P 0G2

Tel.: (613) 562-3875

Fax: (613) 562-3878

E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace

Ottawa, ON K1M 2A1

Tel.: (613) 749-4442; 749-4450

Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pines

Montreal, QC H3G 1B2

Tel.: (514) 849-4495

Fax: (514) 849-4117

E-mail: montreal@embassy.mzv.cz

Honorary consulates
of the Czech Republic

Calgary

Honorary Consul: Jaroslav Jelínek

611-71st. Avenue SE., Calgary, T2H 0S7

Tel.: (403) 269-4924, fax: (403) 261-3077

E-mail: jelinek@terramanagement.com.

Toronto

Honorary Consul: V. L. Rosický

701-4711 Yonge St. Toronto, ON M2N 6K8

Tel.: 416/226-4528, fax: 647/436-1407

E-mail: consul@canczech.com

www.canczech.com

St.: 13:00 - 16:00 (po předchozím ohlášení)

Vancouver

Honorary Consul K. E. Newman

1480-885 West Georgia St.

Vancouver, B.C. V6C 3E8

Tel.: 604/601-2011, fax 604/639-3134

E-mail: newman@insigniacorp.com

Po. - pá: 9:00-12:00 a 14:00-17:00

Honorary consulates
of the Slovak Republic

Vancouver, BC:

200-247 Abbott St.

Vancouver, BC V5Z 1E4

Tel. & Fax: (604) 682-0991

www.slovakia.org

Hours: Tuesday 14:00-16:00

Thursday 10:00 - 12:00

Mr. Stanislav Lisiak, Honorary Consul

Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:

208 Scenic Glen Place N.W.,

Calgary T3L 1K3.

Tel. and Fax: (403) 239-3543

Hours: Monday and Thursday

17:30-19:30.

Mr. Ludovít Zanzotto, Honorary Consul

Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:

99 Grace Street, Winnipeg R3B 0E4

Tel. and Fax: (204) 947-1728

Hours: Weekdays 9:00. - 12:00

Mr. Jozef Kiska, Honorary Consul

Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:

1280 Finch Avenue West, Suite 407

North York M3J 3K6

Tel: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488

Hours: Monday to Friday 10:00 - 16:00

Saturday by appointment

Mr. John Stephens, Honorary Consul

Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, QC:

3700 rue de Montagne

Montreal, QC H3G 2A8

Tel.: (514) 843-3700, Fax: (514) 987-5460

Hours: Monday and Thursday 16:00 - 18:00

Mr. Mark Kmec, Honorary Consul

Jurisdiction: Province of Quebec

Toto číslo bylo dáno
do tiskárny

v úterý 9. září 2003 v 1:45

Příští číslo vyjde

Ve čtvrtek 25. září 2003

Medical

Příjemné kvalitní
zubní ošetření
nabízí

**dr. LUDMILA
SCHUCKOVÁ**

Sobotní a večerní návštěvy možné!

Ráda pomohu nově příchozím!

1849 Yonge St. - Suite 409
(Yonge & Davisville)
Toronto, Ont. M4N 1Y2.
(416) 487-7900

**Dr. Petr
Munk**

Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.

Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Anketa

Jelikož jsme vzhledem k výpadku elektrické energie nemohli v minulém čísle uveřejnit všechny odpovědi, přinášíme dnes i ty odpovědi, které přišly na minulou otázku až po uzávěrce.

Nejprve tedy odpověď na otázku číslo osm: Otázka zněla: **Do jaké míry je stát zodpovědný za ochranu dětí?**

Radovan Holub, publicista Špičák: U nás se teď říká, že každý je odpovědný sám za sebe. Když někdo jde po ulici a vidí, jak někdo vykrádá auto (tuto situaci jsem zažil včera v Praze, Salmovská ul.), jak někdo bije psa nebo dítě, není mu tedy do toho nic. Je to jen věc toho, kdo bije a kdo krade a také majitele auta. Nikoho jiného. Já si myslím, že tenhle vývoj je zcestný. Když je pak auto ukradeno a dítě v noci křičí, lidé se rozčílí a volají: Jak se to mohlo stát? Kde je stát? Kdo se stará? A tak si myslím, že by se stát měl starat dřív než bude pozdě. Ale citlivě a pokud možno málo byrokraticky.

Olga Misek, Ontario: Stát musí být zodpovědný do absolutní míry. My jako lidi jsme v této době na velice nízké morální úrovni. Máme takové politiky jaké jsme si zvolili. Jejich kvalita ukazuje jak jsme jako lidi morálně zkažení.

Petr Munk, chiropratik, Toronto: Stát zodpovědný je, a stanoví ochránce pokud dítě nemá schopné rodiče. Existují zákony, které definují rodičovskou zodpovědnost vůči dětem a jejich nedodržení se trestá. Ochránce nebo rodiče musí zaručit střechu nad hlavou, stravu, ošacení, školní docházku atd. Co se týče fyzického násilí, problém je v definici. Druhý příklad nemá s ochranou dětí nic společného. Dokud se jedná o zárodek t.j. před porodem, nepovažuje se to za vraždu.

J. Ort, duchovní Praha: Nedávno jsem četl knihu Marie-France Hirigoyen: Psychické násilí v rodině a v zaměstnání. Hodně mě zaujala - silně napadá současnou společnost, která se schovává za ideu svobody jednotlivce, aby nemusela řešit případy, kde je ubližováno slabšímu. Cestu ven vidí v tom, aby měla oběť možnost zastání. Tedy právní řád, který se nechová alibisticky. U těch dětí je to trochu problém, protože je možné nepochopení a zneužití - znám i případ, kdy se soudkyně tvrdě spletla a vše viděla jednostranně v neprospěch rodiny. Ale jinak větší riziko vidím v alibistickém zavírání očí. Knihu vřele doporučuji.

Petr Růžička, hudební manažer, Dubí u Teplíc: Stát by měl mít určitě jistou odpovědnost za výchovu své budoucí generace, určitě by měl sledovat takové okolnosti jako jsou interrupce, školní docházka, výživa a podobně. Nelíbí se mi ty západní novinky jako je zasahování do domácí výchovy dětí, tyto západní metody sleduji s manželkou už od konce osmdesátých let kdy jsme poprvé mohli vycestovat ven do Anglie a dalších států tehdejší západní Evropy. Máme doma tři děti a snažíme se je vychovávat podle svého přesvědčení, lidově řečeno tak trochu postaru. Nemám tedy zábrany občas své dítě plácnout přes zadek (už jsem to nemusel udělat několik let) a nebo na ně zvýšit hlas. V USA jsem poznal i jinou výchovu dětí a tato výchova mně byla cizí a odporná. Je otázkou doby co je správné ale jistý respekt k hlavě rodiny a k rodině samé není podle mne na škodu. Tady bych si do výchovy svých dětí od státu nenechal nikdy mluvit i za cenu problému střetu se zákonem.

Otázka číslo devět: V minulých dnech uběhlo 35 let od vpádu vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Otázka zněla: **Přispělo Pražské jaro k pádu komunismu nebo to naopak nemělo žádný vliv a komunismus zahynul vlastní sebeustrukcí?**

Zdeněk Fišera, Edmonton: Myslím, že pád komunismu se ještě nekonal - o čemž svědčí spousta vyznavačů Lenina v parlamentu i senátu ČR. Snížení napětí mezi Sověty a Západem bylo umožněno několika událostmi, z nichž nejsilnější vliv měla tak zvaná SDI - STRATEGIC DEFENCE INITIATIVE, kterou levičáci škodolibě přejmenovali na STAR WARS (hvězdné války). Naštěstí Michajl Gorbačov si uvědomil, že Sovětský svaz si nemůže nadále dovolit soupeřit ve zbrojení se Spojenými státy a došlo k několika konferencím, které umožnily situaci, při které v zemích za "železnou oponou" (začínaje ve Východním Německu a Polsku) nastal kvas, který přinesl alespoň některé svobody, o kterých se celá léta mohlo jen snít. Lvi podíl na tom všem měl prezident Ronald Reagan a jeho SDI.

Radovan Holub, publicista, Špičák: Pražské jaro patří z dnešní perspektivy k historickým událostem a je možné uvažovat, nakolik bylo myšlenkově revoluční ve srovnání s revolučností modelu tržního kapitalismu. Pád komunismu určitě urychlilo, protože bylo jednoznačně herezí proti vládnoucí totalitě a svým způsobem inspirovalo pozdější přestrojku, bez níž by se panství komunismu nerozpadlo tak rychle. Na svou dobu šlo o důležité myšlenkové hnutí, které dnes někteří politici u nás tak rádi znevažují, možná proto, že sami nejsou myšlenkově tak daleko, jako protagonisté Pražského jara

Tomáš Hrubý, publicista, Praha: Komunismus (ve východní Evropě) zahynul vlastní sebeustrukcí. Jedním ze zásadních aktů této sebeustrukce byl vpád vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Podle všech informací, které mám, to byl moment, kdy se od sovětské říše odvrátili poslední poblouznilí příznivci ve svobodném světě. Jistě se najde spousta lidí, kteří budou vidět zásadní momenty obratu dějin ve vojenských přesunech či usměrňování toku velkých peněz. Já ho prostě vidím ve střetu idejí, který byl (mimo jiné) vybojován v roce 1968. Pak už zbývalo jen „počkat“ pro naše životy nekonečných, pro historii směřujících 20 let.

Karel Kroc, technik, Nový Bor: Komunismus zahynul vlastní sebeustrukcí jako všechny společenské systémy.

Zdeněk Veselý, technik Praha: Pražské jaro ukázalo, že totalitu pod Medvědem, kdyby to bylo možné, tak bychom chtěli změnit. Nemyslím si, ale s odstupem doby ani to, že by k pádu komunismu přispělo. Ten největší marasmus (samozřejmě kromě let padesátých) přišel po srpnu. A tak zastávám názor, že komunismus se zničil sám. Samozřejmě, že k tomu pomohly externí kroky mimo RVHP a Obranné společenství Varšavské smlouvy, hlavně politika pana Reagana. (Tak trochu postrádám u nás v Čechách jeho jméno v souvislosti jména náměstí, ulice, letiště, či něčeho takového). Když ve středu 22. listopadu 89 přijeli pod praporem KSČ předvést nám demonstrantům sílu milicionáři, už to byla jenom křeč. Došlo jim, že dohráli... Také z tohoto důvodu jsem nikdy v souvislosti s listopadem 89 nepoužil slovo Revoluce - my Češi, jsme pro to udělali hodně a hodně málo. Snad jsme pomohli tím, že jsme kradli. Tento názor mi umocňuje i ta skutečnost, že jsme byli před Rumunskem poslední.

Lída Ziková, ekonomka, Praha, Praha: Pražské jaro podle mne pád komunismu neurychlilo, ale jeho následky, tedy vlna politicky aktivních emigrantů a disidentů ano. Ale hlavní vliv na pád komunismu mělo podle mne to, že SSSR to ekonomicky a tím i vojensky neudejchal a vyčpělá ideologie to už nevydržela.

Anketa číslo deset: V těchto dnech probíhá v Torontě filmový festival. Česká republika je zastoupena filmem *Pupendo*. Slovenský film jsme od Šulíkovy *Krajinky* zde na festivalu neviděli.

Otázka zní: Dá se současná česká či slovenská tvorba srovnávat s filmy, které vznikly u nás v šedesátých letech?

Odpovědi můžete posílat E-mailem satellite1-416@rogers.com nebo faxem v Torontu a okolí na číslo (416) 530-0069, mimo Toronto na číslo 1-877-333-6371. Rovněž lze s patřičným předstihem použít poštu. Uzávěrka pro anketu je 21. září 2003.

Aleš Březina

*** Reverend Dušan Tóth odešel do penze

V neděli 7. září odešel do důchodu reverend Dušan Tóth, který dlouhá léta působil v slovenském lutheránském kostele sv. Pavla. V poslední době pracoval v evangelickém kostele sv. Lukáše (3200 Bayview Avenue, Toronto, Ont., M2M 3R7 Tel.: 416/221-8900, cosoffice@sympatico.ca) I nadále zde bude mít jednou měsíčně bohoslužby.

Literacy Pragensis

české knihkupectví
Nejrozšířenější zásilkový prodej českých knih v Kanadě
ZAŽÁDEJTE SI O KATALOG!

NAKUPUJTE V POHODLÍ SVÉHO DOMOVA!

Tel.: (905) 704-0873; Fax: (905) 704-0879
303 Queenston St., St. Catharines, Ont. L2P 2X5
E-mail: cz.books@literacypragensis.on.ca
www.literacypragensis.on.ca

jn CZECH BOOKSTORE

PRODEJ ČESKÝCH KNIH
ZA NEJLEPŠÍ CENY!

Stanislav Moč: Upadlí vlastenci aneb Český wake	12.90
Petr Šabach: Čtyři muži na vodě aneb Opilé banány se vracejí	12.90
Jan Drábek: Po uši v Americe	12.90
Michal Viewegh: Případ nevěrné Kláry	17.00
Báječná léta s Klausem	17.00
Halina Pawlovská: Banánové chybičky	14.90
Budínský: Deset českých prezidentů	13.90
Dalajláma: Čtyři vznešené pravdy	12.00
Ladislav Fuks: Spalovač mrtvol	13.50
Sto knih, které otřásl světem plus desítky dalších titulů	23.00

ZASÍLÁME POŠTOU - OBJEDNÁME KNIHY JEN PRO VÁS

TORONTO

www.jnczechbookstore.com
416.289.2476

V září zahajují Nokturna na Masaryktownu

Skutečně kvalitní sérii šesti koncertů nabízí Masarykův ústav. Mezi vystupujícími jsou takové hvězdy jako Eva Urbanová, Ivan a Katarína Ženatí, Boris Krajný a Radim Zenkl. Jednou vystoupí i *Swing Noir* Jiřího Grosmana. Celou sérii však zahájí již v neděli 28. září 2003 v 17 hodin trio *Poetica Musica* (Eleanor Valkenburg - soprano, Petr Maceček - housle, Maria Antonia Garcia - klavír). Lístky a informace podá Masarykův ústav tel.: 416/439-4354.

Libor Budínský: Deset prezidentů Prezident zapomnění

Gustáv Husák se narodil roku 1913 v Bratislavě. Je pro něj charakteristické, že své názory v případě potřeby měnil jako kabáty. Nebyl mu ani rok, když mu zemřela matka. Vystudoval práva a brzy se stal jednou z nejvýraznějších postav bratislavské levicové inteligence, která se sdružovala okolo revue DAV. Po vystudování práv, nastoupil do advokátní kanceláře Vlada Clementise, kde pracoval jako koncipient. Jeho první manželka Magda Lokvencová pocházela z Čech a brzy také vstoupila do komunistické strany.

Husák se stal jedním z největších kritiků první republiky a během SNP chtěl Slovensko připojit k SSSR. V době povstání odeslal Husák svoji ženu do Moskvy, kde se jim narodil syn Vladimír. Druhý syn Ján se narodil v roce 1946. Po skončení války se stal Husák místopředsedou SNR a byl jedním z těch, kteří hlasovali pro Tisovu popravu. V padesátých letech byl Husák spolu s Clementisem, Novomeským a několika dalšími slovenskými komunisty obviněn z buržoazního nacionalismu a uvězněn.

O jeho věznění Libor Budínský píše: *Zvláštní perličkou bylo, že proti němu nevytáhli pouze stranické kolegy „zrádce“, ale také jeho údajnou milenkou. Jakási paní Hložková před soudem svědčila, že jí Husák v intimní chvíli řekl, že na Slovensku nebude respektovat ústavu. Dopodrobna popisovala jejich intimní vztah, který byl doprovázen vyzrazováním státního tajemství. Byl prý do ní zamilován a byl ochoten sdělit i ty nejtajnější věci. Pro vyšetřovatele tedy jasná vlastizrada.*

Nakonec Husáka mučili. A tehdy se také přiznal. Podlehl bolesti a se vším souhlasil. Ale jen dočasně. Když se trochu oklepal, všechno zase odvolal. Měl obrovskou vnitřní sílu. Byl naprostou výjimkou, protože stovky komunistů obrovský tlak a mučení nevydrželi. Husák ano. Snad si myslel, že kdyby se přiznal, byl by na tom ještě hůř - bál se totiž, že mu připraví oprátku. Vyšetřování, mučení a týrání trvaly dlouhé tři roky. Pobyť ve vězení byl pro Husáka velmi tvrdý. Nezlomili ho, ale fyzicky velmi trpěl. Měřil 175 cm a zhubl na 55 kilogramů, trpěl chronickým kašlem a sotva se udržel na nohou. Za jeden a půl roku byl pouze jednou na vycházce - deset minut na vězeňském dvoře. Jinak byl stále v cele. Teprve v dubnu 1954 došlo k procesu. Právnick Husák odmítl přiděleného obhájce a u soudu se hájil sám. Vznesl

70 návrhů na doplnění výpovědí či požadavků na předložení důkazního materiálu. Žádal spoustu nových svědků, ale soud mu nevyhověl ani v jednom případě. Husák byl odsouzen na doživotí.

Po krátkém věznění si jeho manželka našla nového partnera, slovenského herce Ctibora Filčíka. Přestože byl na ní velký tlak s Husákem se nerozvedla. K rozvodu došlo až po jeho návratu z kriminálu. Magda pak zažívala velké úspěchy na *Nové scéně*, ale zemřela v roce 1966.

Po návratu z vězení zařídil Dubček Husákovi lepší práci v *Ústavu státu a práva*. Po Dubčekově zvolení šéfem KSČ se stal místopředsedou vlády. Nevěřil tomu, že k zásahu vojsk Varšavské smlouvy dojde, ale po invazi rychle obrátil a získal si Brežněvovu důvěru. V dubnu 1969 se stal šéfem KSČ a začal s tvrdou normalizací, ačkoliv před tím tvrdil, že k žádným prověrkám nedejde. Lhal, kde se dalo a rozjely se opět procesy. V roce 1975 prosadil ve Federálním shromáždění zákon, kterým odstranil z funkce prezidenta starého nemocného generála Svobodu a prezidentem se stal on sám. Opět se sloučily funkce generálního tajemníka strany a prezidenta. Měl záliby v ženách, dobrém alkoholu a amerických cigaretách. Roku 1975 si vzal novinářku Vieru Millerovou, která byla původem rovněž Češka. Ta však zůstávala v Bratislavě a Husák za ní jezdil na neděli. Zemřela při havárii vrtulníku v roce 1977. Po její smrti začal Husák ještě více pít. Špatná životospráva však způsobovala vážné zdravotní potíže. K úpadku došlo i na pražském Hradu. Nechal spálit v kotelně Masarykovu knihovnu z mahagonového dřeva. Na starobylé stropy nechal umístit silné zářivky.

Ve svých projevech neustále lhal. Tvrdil, že u nás nedochází k porušování lidských práv, hovořil o dostatku zboží v obchodě. V roce 1987 byl ve stranické funkci vystřídán Miloušem Jakešem. 10. prosince 1989 odstoupil. Ještě jmenoval novou vládu národního porozumění. Po skončení formalit nechal bývalým disidentům přinést šampaňské a bavil se s nimi, jako by se nic nestalo. Zemřel dva roky po pádu komunismu symbolicky 17. listopadu 1991. Husák byl celý život přesvědčeným komunistou a ateistou, ale před smrtí si však nechal pozvat katolického kněze a vyzpovídal se mu.

abe

Financial

Kursovni lístek

100 Kč	4,74 CDN \$
100 SK	3,70 CDN \$
1 CDN \$	21,09 Kč
1 CDN \$	27,02 SK
1 US \$	1,39 CDN \$
1 EUR	1,52 CDN \$

Toronto Star - 6.9.2003

1 CDN \$	21,67 Kč
1 US \$	29,97 Kč
1 EURO	32,43 Kč
100 Sk	77,39 Kč

Quick - 6.9..2003

Translations

EVA MESTICOVÁ

Překlady, tlumočení

Autorizovaná překladatelka

Tel.: (416) 922-8786

Fax: (416) 922-6540

E-mail: emestic@hotmail.com

Business

ABE

Elektronická počítařová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počítaři

Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.

Pouze z perfektních strojopisů!

Tel.: (416) 530-4222

e-mail: abrezina4222@rogers.com

P. O. Box 176, Station "E"

Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Republic Chamber of Commerce

Kanadsko-česká obchodní komora

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2
Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: trade@ccrcc.net
www.ccrcc.net

Časopis Nový Polygon

Vydavatelem je
Nakladatelství Primus,

Vězeňská 7,

CZ-110 00 Praha 1.

Tel.: 011-420-222-328-032.

Fax: 011-420-224-828-495.

E-mail: casopis@primus.cz.

Polygon je možné vidět i na internetu:

www.novypolygon.primus.cz.

Knihu dr. Josefa Čermáka It All Started With Prince Rupert

The Story of Czechs
and Slovaks in Canada
lze objednat

u Anny Otýpkové.

Cena knihy (včetně GST) 32 dolarů,
s poštovním 36 dolarů.

Objednávku s šekem vystaveným na
Josefa Čermáka (Rupert Account)

laskavě zašlete na adresu

Anna Otýpka

11 Antrim Crescent, Apt. 1211,

Toronto, ONT M1P 4P3.

E-mail: otyпка@sympatico.ca

1316-17

RECRUITMENT SPECIALISTS
DEAN
Group

Reservation Agents

Czech/English speaking agents
required with a travel agency or airline
background. Must have excellent
communication and computer skills.

Contact May Givens @ (416) 368-6446

or

Email: mgivens@deangroup.ca

PACE Savings & Credit Union Limited - Czechoslovak Branch (Bývalá Kampelička)

Nyní budete moci používat

Debitní kartu pro ATM

Používat internetu k převodu peněz

Telefonní převody a placení účtů

Výhodné pro jednotlivce i malé podniky

Vklady jsou pojištěné do 100 000 dolarů

u Deposit Insurance Corporation of Ontario

E-mail: czechoslovak@pacecu.com

PACE

PACE SAVINGS & CREDIT UNION LIMITED

Czechoslovak Branch

740 Spadina Ave.

Toronto, Ontario M5S 2J2

Fax: (416) 925-6529

Tel.: (416) 925-0557

The Dorothy Ley Hospice

Give comfort, meaning, dignity and hope to the terminally ill.
Volunteers will be offered training. Register today

416-626-0116

Denní kronika

2.9.2003

Za Pavlem Tigridem: novinář ve věku extrémů

Paříž-právo/VáclavBělohradský-Pavel Tigríd, československý demokratický novinář, zakladatel nejvlivnějšího exilového časopisu *Svědectví*, strávil více než polovinu svého dlouhého života v politické emigraci. Nejdříve ve válečné, smysluplné a od počátku s domovem pevně spojené emigraci protinacistické, pak v dlouhé, beznadějně, s domovem

spojení ztrácející emigraci protikomunistické. Na rozdíl od mnoha svých exilových přátel a spolubojovníků neztratil ve své vlasti vliv, dočkal se návratu demokracie a jeho exilová práce byla veřejně oceněna. Nemám kompetenci ani znalosti k tomu, abych hodnotil v celistvosti jeho novinářské a publicistické dílo, jeho záslužnou spolupráci s disidentskou kulturou v době normalizace, jeho vlivné pojetí role politické emigrace v atomovém věku, jeho významné úsilí o obnovení historické paměti národa. Setkával jsem se s ním v

emigraci ale dost často na to, abych si všiml jednoho motivu jeho života, který jsem vždy velmi obdivoval, snažil se jej promítnout do svého vlastního emigrantského osudu a dodnes jej považuji za jeden z pilířů novinářského řemesla ve strašném věku extrémů, v němž nám bylo přisouzeno prožít téměř celý život. Mám na mysli Pavlův neúnavný boj proti pokušení unikát z nesrozumitelného a rozporného světa reálného do světů umělých, pokušení, které někdy ohrožuje každého člověka, ale emigranta vždy, všude a osudově. Protikomunistická emigrace poválečná se ocitla na periferii světa, kterému už nedokázala porozumět z kategorií minulosti. Byl to svět druhé (a pak třetí) postindustriální revoluce, mocensky dlouhodobě rozdělený ne podle černobílé linie pravda-lež, dobro-zlo, demokracie-totalitarismus, ale podle schopnosti využít demokratický a humanistický potenciál těch postindustriálních revolucí. Politici emigranti byli ale semilání zrezivělou propagandistickou mašineri na obou stranách železné opony (i v Československu byli významní politici emigranti z druhé strany), a to v situaci, v níž jakákoli změna "zvnějšku" byla zcela nereálná: na rozdělení světa se obě velmoci dohodly, bylo pro ně výhodné. Ve vysílání Svobodné Evropy se ostatně žádné sliby osvobození nesměly objevit. V rozděleném světě atomového věku byla role politické emigrace během na dlouhou trať: musela usilovat o vliv kulturní v nejširším slova smyslu, přispívat ke svobodné komunikaci, která mění svět, i když znenáhla a jinak než mocenské vítězství. V očích Pavla Tigrída svádět boj o moc v různých Radách svobodného Československa bylo směšné, naopak bylo třeba vést zápas o informace, o kulturní kontext, o historickou paměť a především - o mladou generaci. Pokušení vytvořit si umělý svět se nás zmocňuje z mnoha různých důvodů, ale boj o moc uvnitř "exilových politických struktur" byl jedním z hlavních zdrojů tvorby umělých světů. V Kosatíkově knize o Ferdinandu Peroutkovi se dočítáme o slavném sporu mezi Tigridem a Peroutkou z počátku dramatického roku 1956. Téma bylo typické pro Pavla Tigrída: kritizoval "starou exilovou generaci", "akreditovanou zastaralost", s níž (možná nespravedlivě) Peroutku ztotožnil. Pavel odmítal umělý svět poučovací emigrace, komické a nedůstojné tahanice o (nereálnou) politickou moc, "vše, co v tomto exilu představuje politický Kocourkov a intelektuální rozpad". Devětatřicetiletý Tigríd tu vyslovil ideu, kterou pak důsledně uplatňoval v 60. letech a později - bořit umělé světy, v nichž se jen s větší silou reprodukují staré malicherné stereotypy a nenávisti. Ve stejném roce 1956 zakládá v Paříži *Svědectví*, které se výslovně obrací k domovu. Hned v prvním čísle jsme četli v provolání k maďarskému a polskému lidu převratnou, i když zdánlivě nenápadnou větu: "uznáváme odvahu polských a maďarských komunistů, kteří se dovedli postavit proti sovětským hrozbám a dokázat, že je jim bližší Varšava a Budapešť než Moskva, je řada na československých komunistech, aby prokázali totéž". Na pozadí omezeného antikomunismu československého exilu ta výzva znamenala zlom, nový typ orientace na domov - dialog s komunistickou mocí na

TRANS-COM

NÁMOŘNÍ PŘEPRAVA - pravidelná týdenní přeprava, od špendlíku po lokomotivu.

LETECKÁ PŘEPRAVA - od dveří ke dveřím, po Kanadě a celém světě.

PROCLÍVÁNÍ - v Kanadě, České republice a USA.

SKLADOVÁNÍ - Toronto, Praha. STĚHOVÁNÍ - přes Kanadu nebo do světa.

POTŘEBUJETE PORADIT? ZAVOLEJTE NÁM!

Toll-Free: 1-800-354-9046

Tel: (905) 678-6412 • Fax: (905) 678-7544

E-mail: sales@transcom-transport.com

www.transcom-transport.com

INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS INC.

TORONTO • PRAGUE • OTTAWA • MONTREAL • BUFFALO • ATLANTA

Můžete platit

CARGO INTERNATIONAL INC.

Petr Chudožilov: Pocta řezníkovi

Nucený výsek jsem si představoval jako neveselé místo, kde páchnoucí, prozelenalé maso z uhynulého dobytka je společenskou spodinou sápano od kostí. S touto tradicí jsem se radikálně rozloučil počátkem sedmdesátých let. Husákův normalizační komunistický režim navěky zatratil a rozpustil Literární noviny, moji mateřskou redakci. Vzal jsem o něco méně lukrativní místo nočního hlídače v Národní galerii. Polovinu platu sežrala činže, zbylá pětistovka měla pokrýt obživu, šatstvo a špás. Nebylo to jednoduché.

Naštěstí mě vzal pod křídla Karel Adler, Žid, jezuze se poštěstilo přežít Osvětim. Vzdálený příbuzný jeho druhé ženy, pan Jonák, byl řezníkem v nuceném výseku masa v Kopidlně. Budeš jíst dušené hovězí s hráškem, játra na cibulce a taky teleci, prorokoval Adler, když jsme poprvé vyrazili na výpravu za nuceným živobytím.

Kopidlno poskytovalo víc, než Adler slíbil. Prodávali zde dokonce i točený koňský salám. Kilo za sedm korun. Pan Jonák, čistounký stařeček v sněhobílém plášti, vyzdobil svěřený krám bohatě visícími asparágusy. Když si potřeboval vyčistit nos, neutřel si jej hajdalácky do rukávu, nýbrž si opláchl ruce v lavóru, vytroubil se do obrovského kostkovaného kapesníku, výsledek si pozorně prohlédl, zabalil, vypil štamprličku slivovice, znovu si opláchl

ruce, pečlivě si je otřel do osušky a teprve potom obsluhoval zase dál. Počínal si slavnostně, jako kdyby psal báseň.

Starý řezník nesnášel, když se mu mluvilo do kšeftu. Dáme kilo řízečků? zahovořil přátelsky sám k sobě a navázil obrovskou hromadu vepřového. Bylo krásně růžové jako prdel andělíčka. Kilo jatýrek? pobrukoval a hned si sám mile odpověděl: Pročpak by ne? Když jsem se ho z roztržitosti zeptal, zda by neměl kousíček svíčkové, pan Jonák se strašlivě rozhněval. Co si člověče myslíte? řekl a rozrušeně praštil balíkem masa o pult. Avšak ani v takovém případě nikdy nezapomněl dodržet svoji sociální zásadu: potřebnému zákazníkovi účtovat pronikavě méně, nežli byla skutečná hodnota zboží.

Předpokládám, že pan Jonák, Adler, jakož i jeho pes Benda jsou už dávno v nebi. Občas si na ně nostalgicky vzpomenu, když se dočtu v novinách, že hrabiví lupiči v nějaké luxusní restauraci zase podávali hostům hygienicky závadné maso, určené k likvidaci v kafilerii.

Kopidlno, květen 1999

Z knihy KULTURNÍ ŠOK ANEB SETKÁNÍ TŘETÍHO DRUHU.
Otištěno s vědomím autora a Lidových novin

“nadpolitickém národním” základě. Je obrovskou zásluhou Pavla Tigrida, že se dialog s domovem už nikdy nezpřetrhal a po roce 1968 se stal důležitým článkem našich kulturně-politických dějin. Svědectví se otevřelo disidentské kultuře, vznikala “pražská čísla”, z nichž připomenu dodnes velmi aktuální “filosofické” číslo 62 z roku 1980 s články Patočky, Hyblera, Dubského, Petříčka jr., Rezka a jiných. Umělý svět atomového věku, věřil Pavel Tigrid, nelze změnit válečně, politicky, mocensky, tak bychom jen zničili i ten náš skutečný. V tom je blízky Havlovi *Moci bezmocných*: ne politika, ale šíření informací, kulturní a morální vliv povede nakonec ke změně rozděleného světa, a to na obou jeho koncích. To se ale nezdařilo, ten americký velmocenský konec se pádem komunismu nezměnil dostatečně, svět kapitalistického samopohybu se nakonec ukázal méně schopným radikální proměny než svět komunistický. Hledat “proč” budeme ale jindy. Dnes žijeme ve věku laciných umělých světů, vystavěných z recyklovaných mediálních odpadů, každý si může vytvořit svůj vlastní za malý poplatek. Je to věk “spin doctors”, odborníků na roztáčení informací, hesel a umělých kontextů v zájmu skupin, které je platí. Výraz “to spin the top” znamená roztočit káču, jestli si ještě někdo pamatuje na tu archaickou zábavu. Dnes “doktoři roztáčení komunikace” ji umějí roztočit tak, že náš společný svět se v ní rozplyne stejně totálně jako v atomovém mraku. Pavel Tigrid nás učil vzdorovat umělým světům vždy a za každých okolností, a to je v mých očích jeho nejživější odkaz české intelektuální obci, kterou uměl “národní” světy ohrožují odevždy. Tak nám tento velký politický novinář zanechává odkaz nadpolitický. Je velmi, velmi aktuální v epoše tyranie “doktorů roztáčení informací”.

Neortodoxní kněz musí z fary

Tachov-právo/Jaroslav Veselý-Věřící z Tachovska přijdou o svého oblíbeného faráře. Kněžská rada při plzeňském biskupství odvolala k 22. září z farnosti Tachov a Staré Sedliště dosavadního faráře, 37letého Reného Milfajta. Jeho způsob šíření božích slova byl už delší dobu trnem v oku ortodoxním katolíkům. “Měl by proto odejít z farnosti v Tachově a Starém Sedlišti a strávit tzv. sabatický rok v nějaké komunitě mimo Plzeňskou diecézi. Získal by tak čas na studium a mohl si vyjasnit své názory a postoje,” doporučila kněžská rada. Milfajta rozhodnutí rozzlobilo, protože chtěl ve službě Bohu pokračovat. “Nelíbí se mi způsob, jakým jsem byl odvolán, ani pohovky, které k tomu vedly,” řekl. Nejvíce ho prý mrzí, že musí odejít od rozdělané práce. “Že jsem se proti svému odvolání ohradil, není porušení slibu poslušnosti. S biskupem Františkem Radkovským bylo totiž původně dojednáno, že budu moci zůstat alespoň ve Starém Sedlišti. Bohužel biskupa později zmanipulovali lidé, kteří věděli o jeho slabosti, a on vzal slib zpět,” řekl Právu Milfajt. U veřejnosti vyvolal Milfajtov odchod rozkol, jedni ho chválí, druzí zatracují. “Zbavil mladé lidi z Tachova sídlištní beznaděje, přiblížil jim víru a dokázal je zaujmout,” chválí ho Pavel Řepa z Tachova. Dopustit na něj nedá ani tachovská pastorační rada.

“Prezentuje církev se srdcem a lidskou tvář,” říká o něm Helga Svobodová ze Starého Sedliště.

Hlavně starší věřící už se ale nemohou dočkat, až bude mít kněz sbaleno. Jsou to vesměs dogmatici, které rozčiluje styl, jakým Milfajt slouží mše. Páter si pro kázání vybírá rozličná témata ze všedního života. Nerozpakuje se hovořit o všem, co ho zaujme v novinovém či televizním zpravodajství. Jednou dokonce v kostele hovořil o Pokémonech. “To je právě věc, která se mi na něm líbí. Žádné tlachy, ale udělá kázání zajímavým,” obdivuje ho v Tachově mládež. Sympatické je řadě lidí i to, že je sportovně založený, hraje hokej, je přátelský a občas si vypije i sklenku. Je prostě lidský. “Při mších nadržuje misál. Je povýšený, nemá žádné jednání. Je arogantní a ješitný,” kritizuje ho Jaroslava Haasová ze Starého Sedliště. “Zažil jsme hodně farářů, ale to, co předvádí Milfajt, je hnus,” hodnotí Stanislav Haas. Milfajt přišel na Tachovsko před pěti lety a nikdy netajil, že je to Bohem zapomenutý kout, a to doslova. Postupně se mu však podařilo netradičními postupy, ale hlavně svým přátelským postojem přiblížit víru lidem tak, aby pro ně byla stravitelná. V chrámu Nanebevzetí Panny Marie, kde pravidelně sloužil mše, vznikl chrámový sbor. Organizoval zajímavé přednášky. Angažoval se ve prospěch dětí z Dětského domova v Tachově. Ve Starém Sedlišti opravil faru a vybudoval v ní Centrum setkávání spřeshraniční působností. Plzeňský biskup František Radkovský Milfajtovi přitom slíbil, že zůstane. “Dohodl jsem se sice původně s páterem Reném na pokračování jeho kněžské služby ve Starém Sedlišti. Pak jsem ale ustoupil z tohoto názoru, neboť farnost je s tachovskou natolik svázána, že by nedělala dobrotu jejich rozdělení,” vysvětlil biskup. Kněz Milfajt je potěšen projevenými sympatiemi. O lidech, kteří ho v poslední době pomluvili, říká otevřeně: “Za vším vidím nezpracovanou závist.”

9.9.2003

Havel: Válka v Iráku byla morálně ospravedlnitelná

PASSAU-Novinky, DPA - Bývalý český prezident Václav Havel označil válku v Iráku za “morálně ospravedlnitelnou”. Výrok pronesený v pátečním rozhovoru pro německý deník Passauer Neue Presse ihned doplnil tím, že z pohledu konfliktu se ale lze dotazovat na to, zda byl dobře načasován a jaké se použily k akci důvody.

“Myslím si, že invaze do Iráku byla morálně ospravedlnitelná,” tvrdí Havel. Podle něj směřovala k potlačení systému, který zabíjel vlastní lidi.

Akce byla špatně načasována

Bývalý český prezident však poněkud zpochybnil argumenty k útoku, jež udávaly Spojené státy a Velká Británie. “Nedomnívám se, že důvodem k vyvolání války je snaha nalézt chemické či biologické zbraně ohrožující svět. Ty totiž mohou, ale nemusí existovat,” uvažuje dále s tím, že zvolený čas pro vypuknutí konfliktu nebyl “logický”.

Havel v rozhovoru rovněž zpochybnil rozhodnutí bývalého prezidenta USA George Bushe stáhnout v roce 1991 koaliční jednotky z Iráku a vzdát se tak možnosti pochodovat na Bagdád.

Havel: už bych nepodepsal

Své stanovisko podepsat počátkem letošního roku dopis osmi evropských státníků, kteří tím fakticky podpořili novou válku v regionu, odůvodnil nyní “časovým tlakem a doporučením ministerstva zahraničí” (pozn. red.: Ministerstvo zahraničních věcí ČR se od lednového podpisu distancovalo, prý o akci nevědělo. Totéž učinila česká vláda. Obě instituce tehdy tvrdily, že šlo o Havlovu samostatnou akci).

S odstupem doby Havel tvrdí, že po bedlivém pročetní dopisu už nenachází ve sdělení “nic, co by nemohl podepsat”

9.9.2003

Svet sa pýta: Prečo tam pápež opäť ide?

BRATISLAVA - sme/MIRKA KERNOVÁ-Desiatky televíznych štábov, korešpondenti známych či menej známych novín, zástupcovia svetových tlačových agentúr - v týchto dňoch si všetci posvietia na Slovensko.

Na ministerstve zahraničia sa zatiaľ akreditovalo asi 1000 novinárov, veľká časť z nich zo zahraničných médií. Ďalších 60 novinárov tzv. vatikánistov príde v pápežovom sprievode. Očakáva sa viac ako 30 televíznych štábov. Len prilet a odlet hlavy katolíckej cirkvi bude od STV preberať 32 verejnoprávných televízií a niekoľko ďalších súkromných.

Po slovenských novinároch prevládajú počtom Poliáci, prídu ale aj z Kanady, Ameriky, USA, Veľkej Británie, Ruska či kameraman z Južnej Afriky.

Medzi akreditovanými je napríklad aj americká FOX TV, ktorá má 85 miliónov divákov či médiá ako ABC News, ITAR TASS, Le Mond, The New York Times, Le Figaro, Liberation, ABC, AFP, Reuters, DPA, CBS News a mnoho ďalších.

Záujem novinárov je oveľa väčší ako v roku 1995. “Zdôvodňuje sa to aj tým, že vzhľadom na jeho vek tých ciest už nebude až tak veľa, a preto sú pre novinárov lukratívnejšie,” povedal Branislav Záhradník z STV.

Slovensko s pápežom však nebude pútať pozornosť len počas návštevy. Už od minulého týždňa sa na hovorcu KBS Mariána Gavendu obracia okrem slovenských novinárov denne 5-6 zahraničných televíznych a rozhlasových štábov. “Pýtajú sa, aká je tu cirkev, aká je tu politická situácia, ako je možné, ako je vysvetliteľné, že kým v iných krajinách Európy klesá počet veriacich, tu stúpol za posledných 10 rokov o 10 percent,” povedal Gavenda.

Najčastejšou otázkou, ktorá zahraničným novinárom vrta v hlave, je podľa Gavendu táto: “Čím je to Slovensko také zaujímavé, že si ho pápež vybral už po tretíkrát a dokonca príde na štyri dni, čo uňho nebýva zvykom?” Napríklad nedávno odmietol účasť na svetovom stretnutí rodín v Manile a spojil sa s ním len cez obrazovku.

“Slovensko ho upútava už trvalo,” hovorí Gavenda. “Z audiencií je zrejme, že je mu veľmi blízke, je to krajina, kam veľmi rád chodil, cíti, že tí ľudia ho majú radi.” Je tu však podľa neho aj iný motív: “Slovensko je jednou z mála krajín, kde sa kresťanská viera udržala taká kompaktná. Tá viera nie je načatá nejakými polemikami.”

Slovensko podľa pápeža môže vďaka svojej duchovnej tradícii pri kontakte s Európou “dodať túto soľ” ostatným krajinám.

Restaurants-Deli's

Dovoz potravín z Čech,
Moravy a Slovenska

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

416-504-5787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražské uzeniny

* Cukrářské výrobky

* Obložené chlebíčky a mísy

* Knedlíky všeho druhu

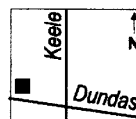
* Denně čerstvá a chutná jídla

Výtečná česká a slovenská kuchyně

CELTS PUB

- Živá vystoupení vždy ve středu a v sobotu
- Soukromé a obchodní akce
- Informace a rezervace na čísle:

(416) 766-4421

Otevřeno denně

od 11 dopoledne do 2 u noci

2872 Dundas West, Toronto

Vynikající obědy a večere
s českou obsluhou!

Slovenská restaurace v západním Torontu WOODHOUSE Restaurant & Pub

3089 Lakeshore
Boulevard West

(Mezi Islingtonem a Kipling)

Toronto, Ontario

M8V 3W8

416/259-6836

Houslař

Dodnes si pamatuji, jak maminka říkávala, že žádný člověk se ve světě neztratí. Ztratit se může jen sám v sobě. Necháपालa jsem smysl těchto slov do doby, než jsem pochopila, jak to vůbec je neztratit (či ztratit) se se sám v sobě.

Krásným příkladem maminčiny moudrosti mi bylo už mnoho lidí, jejichž životy člověk chápe jako vzory, které ale není schopen následovat. Protože jsou jiní, protože mají jinou životní filosofii, protože jsou vybaveni takřka jiným nářadím k opracovávání svého bytí.

K nim bezesporu patří i Karel Růžička. Mladý člověk až neuvěřitelně přitahující lidí. Má v sobě onen lidský náboj, který probouzí v ostatních spontánnost a jakousi ochotnou poddajnost přizpůsobit se, být v blízkosti, podchytit kouzlo osobnosti a vsát jeho tvořivou uchopitelnost věcí. Snad, anebo právě proto, si vybral jako svůj životní obor houslařinu. Obor, v němž vedle čistých tónů houslí, viol, violoncell, kytar a kontrabasů (rodina strunných nástrojů, kterou si zvolil jako svůj životní úděl) musí především čistě znít vlastní duše. Ano, nástroj a duše musejí souznít v jeden jediný tón, aby si tak šly v ústřety a setkaly se někde na stejné notové lince, v tomto notovém klíči.

Houslařův krátek (a dílna v jednom) na Lakeshore Road v Oakville je maličký. Zvenčí to člověku ani nepřijde. Ale jeho červenobílý nátěr přímo volá kolemjdoucí k návštěvě. Pro jakýkoliv důvod. Nevadí, že nechceš koupit, že si chceš jenom pohladit či dotknout se mnohdy neuvěřitelně rozpraskaného těla útlých houslí, že si chceš potěžit smyčec, jehož hodnota někdy převyšuje i cenu mnohých houslí. Naopak. Jsi vítán, jestliže si chceš třeba jenom přehrát etudu za doprovodu druhých houslí či kytary, jestli chceš konzultovat problém zvuku svého nástroje, jeho nátěru a vyčištění, barvy dřeva, či péče o něj. Anebo jen tak vidět, jak se „to“ dělá.

Krátek je při své krokové velikosti ale osobitě zabydlený. Jsou v něm věci, které oblažují oko i srdce. Prach na nich, mnohokrát znásobující patinu času, jakoby ještě zvýrazňoval jejich patřičné místo na stole, notovém pulitku, či zavěšené na zdi, odkud zdálo by se - sledují tikání hodin současnosti. Člověku se chce dotknout se každého toho milého detailu jako by připomínajícího doby zašlé slávy mozartovských muzikantů.

Nejstarší housle, jimiž se houslař těšil, pocházely z roku 1650. Tenkrát za ním přišla paní, držela je s těmi jejich šestatřiceti prasklinami na vrchní desce v rukou a chtěla vědět, zda jsou skutečně to, za co jsou vydávány, a zda se dají opravit. Daly. Spíše ale musely. Vždyť to byly housle z dílny mistra houslaře Nicolase Amatiho, jehož byl Stradivari učedník. Za nezměrného úsilí a s použitím všech dostupných zkušeností a umu je Karel celé rozebral, každou prasklinu vyčistil, podlepil prostě velká práce. K lepení nikdy nepoužívá chemických prostředků. Všechno, co v jeho dílně lepí, by se dalo prakticky pozřít bez toho, že by to lidskému tělu ublížilo.

K dosažení dokonalosti používá restaurátor starého a vysušeného dřeva. Např. na horní desku, basový trámec a dušičku se používá smrk, javor zase na zadní desku, luby, krk a kobylku eben, na hmatník, struník, kolíčky a žalud, kdežto švestka na podbradek. Také mohou být použity zimostřez, palisandr, hruška lípa... a mistrovské nástroje, na které se houslař specializuje, mají horní a dolní desku vždycky dlabanou z masivního dřeva. Klenutí není nikdy žádným způsobem lisované nebo jinak tvarované, jak jsem se také domnívala, ale vyřezávané. Jen v továrnách sériově vyráběné některé školní nástroje mívají desky tvarované z překližky (a podle toho také zní).

Když někdo opravy neudělá správně, musí se to (ne moc jednoduše) napravit - rozlepit, vyčistit - pod prasklinu se dávají podlepky při zachování struktury materiálu - značím si do paměti houslařův popis. Generálku udělat znamená rozlepit každou částičku houslí, uspořádat je do bloků, aby se nedeformovaly. A čím je nástroj větší, tím je to složitější. Např. u basy by se mohlo lehce stát, že se části jejího těla smrsknou nebo zkroutí. A jestli se opravy poznají na zvuku nástroje? - Pochopitelně to pozná majitel houslí, ne posluchač.

Poslední Stradivarky viděl houslař, restaurátor a odhadce v jedné osobě se svojí ženou Pavlou nedávno v New Yorku, kde také byly za 4,5 miliónu prodány do soukromé sbírky v Itálii. Mimochodem, registrovaných Stradivárek je v USA na 750. V Kanadě jsou osmery a některé ještě v privátních sbírkách. Ostatně, starý nástroj ještě nezaručuje kvalitu. Nejdražší housle jsou italské, ale to ještě neznáměná, že jsou nejlepší. Jaká že je momentálně nejprestižnější firma, která dělá nejlepší housle? "Housle nedělají firmy", upřesňuje Karel, "ale jednotlivci. V Kanadě je pár dobrých mistrů houslařů, v Torontu např. Masa a Miki Inokuchi, původem Japonci."

Na mistrovských houslích je zajímavé i to, že mají svá jména podle toho, kdo je vlastnil či kdo na ně hrál. Současný český virtuóz Ivan Ženatý má housle s názvem "Princ Oranžský" od Guarneri del Gesu, které před ním používal houslista Václav Snitil - mimochodem současník generace Josefa Suka. Dnes je panu Snitilovi 76 let a stále učí na pražské AMU. Jeho žákem byl i Václav Hudeček (o jehož houslích se říkalo, že mu je daroval David Oistrach) a současný mladý talentovaný a už i slavný houslista Pavel Šporcl, o kterém se profesor vyjádřil, že se mu vyvedl k obrazu jeho.

Stradivariho tajemství

Osobnost, jejíž život je již staletími opředen záhadami a legendami, zaujala svého času snad každého. Ale restaurátor i přes to, že mistrovství italského houslaře obdivuje a maximálně respektuje, se o tajemství famózního stavitele houslí vyjadřuje střídě - a na otázku, v čem spočívá záhadná kvalita houslí Stradivariho - odpovídá: "Lidi mají rádi tajemství a hledají je proto všude. Stradivari nebyl záhadným mužem, ale především to byl pracant a měl rád perfektní práci. Hodně se hovoří o jeho záhadném laku (odbočuji, když se v této souvislosti zmíním o filmu Red Violin, v němž se právě o něm hovoří?) - nevěřím, že si ho míchal sám, připravovali ho pro něj jiní. Dnes bohužel existuje jen pár originálních nástrojů Stradivariho, které nebyly předělány, ostatní už mají nové krky, ztenčené desky, méně dřeva, předělané laky, lépe vyhovují požadavkům větší projekce. Mezi největší předělávače houslí patřil mnohými houslisty proklínaný i chválený zároveň, Pařížan Jean Baptiste Vuillaume," uzavírá restaurátor. "Těch originálních je snad do deseti kusů."

Znamená to, že předělaný kus má lepší zvuk než původní nástroj? „To je otázka...“, zamyslí se Karel. "Tón a krása tónu je strašlivě

individuální věc - mohl bych říci, že ty komerční nástroje jsou lepší, když jsou předělány, protože mají vyšší nosnost. Ale na druhé straně je spousta takových zarytých muzikantů, kteří by dnes Vuillaumovi za předělání originálních nástrojů urvali hlavu." Stradivari dal houslím ideální tvar.

Unikátní na Karlově činnosti je totiž to, že nestaví nové housle, jak tomu bývá ve většině případů, ale že jen restauruje staré. "A to v Kanadě nikdo jiný nedělá", zapochyboval restaurátor. Většinou mají obchod, v nichž zaměstnávají houslaře, kteří stavějí nové nástroje či smyčce, a pak ty, kteří je restaurují. Prostě mistrů restaurátorů smyčcové rodiny nástrojů je v Kanadě - pokud vůbec jsou - jako šafránu.

Karel by se nechtěl v budoucnu věnovat opravě houslí navždycky. Kdysi tomu tak bylo - kde stavěli nástroje, tam je také byli schopni opravit. Ale to restaurátor houslí nechce. Chtěl by stavět smyčce. To je prý ještě těžší nežli postavit nové housle. Divím se docela nahlas - co je na tom tak těžkého? Kousek žíně, plátek, dřívko, vinutí, žabka a obvykle perletí vyšlechtěné držátko - navazují laicky.

Karel mi můj názor však vyvrací: "Je to fajnová práce." A protože se syntetická vlákna jako náhrada za žíně neujala, zůstal klasický materiál aktuální zřejmě natrvalo. Karel používá žíně sibiřské nebo mongolské. Mongolské jsou jemnější, přírodní, nejsou bělené. Každá žíně je totiž opatřena malinkými jemňounkými zoubky viditelnými jenom pod mikroskopem. A když se tyto naplní kalafunou, což je přírodní pryskyřice, tak žíně zdrsíní, a to je to, co strunu rozeznívá. Houslisté to znají velice dobře - potáhnou-li po struně smyčec bez namazání kalafunou, struna tón nevydá. A také je to ve dřevu, v tvaru smyčce, který se vyvíjel stejně jako nástroje. Jeho název je v angličtině odvozen od slova luk - bow proto, že také jako luk kdysi vypadal. A ten, který právě držel v ruce, měl cenu 11 tis. dolarů. "Smyčce mají stejně zajímavou historii jako jejich sestry housle. Na basu používám žíně černé, protože jsou hodně hrubé a protože basový smyčec potřebuje silný tlak. Smyčec a housle jdou ruku v ruce", zdůraznil houslař, "můžeš mít špičkový nástroj, ale máš-li špatný smyčec, nedostaneš z nich dostatečně dobrý zvuk. Když by jeden hrál na jedny housle třemi různými smyčci, uslyšíš tři různé tóny." A jestli se Stradivari zabýval i smyčcem? - "...pravděpodobně ano", ale podle houslařova názoru vývoj smyčce v té době ještě nebyl zdaleka ukončen.

Karel Růžička je i učitel hudby a si rád zahráje nejen na housle, ale i na kytaru. Text a foto Věra Kohoutová

Hudba v rodině

„Pavla je dobrá žena,“ pochvaloval si houslař, a pak dodal s úsměvem, že se o něj dobře stará: „Je doma a pečuje o děti.“ Mají tři. A všechny jsou zaháknuté v hudbě. Jedenáctiletý Kuba je velice dobrý na kytaru - už si zahrál i se známým Jirkou Grosmanem, který mu nějaké lekce na džezovou kytaru také dal. Devítiletá Kristýna hraje na piano a šestiletá Betty začala hrát housle. Ostatně, s houslemi začínali všichni. "Kuba hraje každý den sám, ten zůstane u hudby. Chce dělat muziku", přesvědčuje sám sebe Kubův otec, "tedy asi muziku," opakuje si pro sebe a tiše ještě dodává: „Doufám, že zůstane tady se mnou...“ „Doufá. „No ne, když jde o byznys, který jede?“ - přesvědčuje sám sebe. Souhlasím s ním, přála bych mu to. Ale jeden nikdy neví, v co se obrátí rodičovo snažení, i když se týká jeho vlastních dětí.

Hudba v Karlově životě zaujímá prvotní místo. Nemá pocit, že by převládala ta "lékařská" nad muzicírováním jako takovým. Je to v rovnováze. A jedno rozvíjí to druhé. Dělá většinou pro profesionály, o čemž svědčí i nástroje, které tam našly, byť jen na přechodnou dobu, své domovské místo. Profesionálové totiž přesně vědí, co chtějí. Všechno ostatní se sám snaží eliminovat. Jenže, když přijde třeba nějaký talentovaný kluk s prosíkem o pomoc, to nemá Karel to srdce jej vyhnat. Naopak. A k radě přidá ještě i mnohá muzikantská doporučení.

Co se lásky k hudbě týče, otypovala jsem si ho na baroko, na čistou hudbu. S tím svým rozevlátým účesem-neúčesem, s těmi svými rozevlátými pohyby a stejně tak působícím oblečením by mi do té doby naprosto pasoval. S fantazií, která sotva vyřčena, předčí obrazotvornost posluchačovu. Nestačíš dořici a on už to má v "ruce", a předvádí a rozvíjí a hledá nové varianty. Jenže chyba, chyba, chyba... vedle. Karel je rád v té době, ve které právě je. Je přesvědčený, že kdyby v současné době žili Mozart, Beethoven aj., tak bychom neměli muziku, kterou tenkrát napsali, protože by nejspíše byli ovlivněni komercí. V tomto směru se ztotožňuje se spisovatelem Roaldem Dahlem, který psal velice svobodytrným způsobem - "...nikdy nevíš, jak co dopadne" a dodal, „že proto už dost těžko uvidíme velikána takového kalibru jako tehdy, s výjimkou moderního skladatele Benjamina Brittena, který si dokázal svůj odkomercializovaný pohled udržet.“

V klasické hudbě dneska vidí největší problém v tom, že lidi nejsou schopni soustředit se, aby hudbu prostě jen poslouchali. "Nemají na to čas, a navíc provozovat hudbu je drahé." Restaurátor houslí má sice rád klasickou hudbu, vždyť s ní doma vyrůstal, ale ještě raději klasický jazz. Zdá se vám to trochu divné? Také jsem se zeptala proč: "... protože v klasice je jednou provždy všechno dané: melodie, rytmus, pauzy... kdežto v jazzu ne. Tam má muzikant volnost improvizace," zněla mi naprosto logicky muzikantova odpověď.

Děti, děti a zase děti...

Možná vám připadne Karlova životní filozofie tak trochu jiná než ta, s níž se běžně setkáváme. Ne divná, ale jiná skutečně je. Jeví se mi nekonformní, zdravější. A od ní se odvíjí i přístup k rodinnému životu. Především na některé věci nezbývá (myslím si, že docela úmyslně) čas - třeba na televizor. Za alfu a omegu svého bytí považují rodiče své děti. Jim věnují veškerý svůj volný čas. „A pokud přeče jen něco vybude, pak si rád přečtu dobrou filosofickou knížku, rád si zahráju ve skupině pro radost a poslechnu si dobrý koncert,“ říká nepokrytě a skromně restaurátor, učitel hudby a odhadce Karel Růžička, jehož jméno znají nejen v torontském symfonickém orchestru, v symfonii v Edmontonu, Pittsburghu, ale i ve věhlasné Eastman School of Music of the University of Rochester či v Juilliard School - a já už ani nevím, kdo a kde všude ještě.

Umím si představit hodně svých známých v jejich pokročilém věku. Utrmácení a ucapaní životem. Unavení lidmi kolem sebe. Ale u Karla jsem si jista tím, že jeho stáří bude zrovna tak naplněné životní vášní jako je všestrannou láskou naplněno jeho mládí.

Věra Kohoutová

Rozhovor s manažerkou Klavírních kurzů

Antonína Kubálka J.Groškovou

Jak vznikl nápad uspořádat kurzy, které ponese jméno pianisty světového jména Antonína Kubálka?

Zcela prozaicky. Když jsem se rozhodla produkovat první recitál A. Kubálka v Jeseníku, uvědomila jsem si, že by mohlo být velkým přínosem pro mladé klavíristy vidět při „práci“ pedagoga Hudební školy G. Goulda v Torontu. To bylo v květnu 2002, kdy se A. Kubálek představil klavírním recitálem na Pražském jaru. Tehdy jsem měla představu uspořádat ukázkové hodiny výuky ve spolupráci se studenty konzervatoře v Brně. Domnívala jsem se, že tento nápad bude zajímat Základní uměleckou školu v Jeseníku. Bohužel můj záměr nevyšel. V listopadu 2002 přijel Antonín Kubálek do České republiky, aby převzal cenu České hudební rady. Tehdy již byla připravena k vydání nová kniha Tomáše Knoppa *Děti neklidné Evropy*, kde právě životní osudy pianisty A. Kubálka dostaly své místo. Bohužel, jak to často bývá, chyběly peníze na vydání. Tehdy nám nabídl klavírista pomoc, a to v podobě benefičního koncertu na podporu vydání knihy. Taková nabídka se neodmítá, i když nám bylo jasné, že vstupné nemůže pokrýt chybějící náklady. Na sklonku listopadu 2002 jsme se domluvili definitivně na uspořádání klavírních kurzů.

Co vás vedlo k uspořádání kurzů právě ve Zlatých Horách?

Profesionální přístup místní základní umělecké školy a starosty města Ing. Milana Ráče. Bez úzké spolupráce s nimi bychom náš záměr nemohli realizovat. Cvičné třídy jsou pro klavírní kurzy nezbytné.

Všechno souvisí s dostatkem finančních prostředků. Kdo váš projekt podpořil?

Zlaté Hory naši aktivitu přivítaly, a tak poděkování patří především starostovi a řediteli ZUŠ Zlaté Hory. Uspořádání kurzů byly nakloněny i další instituce a jednotlivci - Olomoucký kraj, kanadská ambasáda v Praze, Severomoravská plynárenská, Fenix Jeseník, Polský kulturní institut, Řetězárna Česká Ves, česká pobočka americké fy Austin a Sdružení měst a obcí Jesenicka, dále pak Jiří Motan, Rafaela Drgáčová a Kateřina Košacká. Mé poděkování patří rovněž mediálním partnerům, protože bez nich by to nešlo. Byly to Hudební rozhledy, Český rozhlas Olomouc, Jesenický týdeník a magazín DÁMA.

Popište, prosím, stručně průběh kurzů.

Do Zlatých Hor přijelo celkem 13 účastníků z Litvy, Slovenska a Česka. Mezi nimi byli také pasivní účastníci, kteří přijeli na tzv. „pozorování“. Podle jejich slov byli Kubálkovou výukou natolik osloveni, že přijedou-li v příštím roce, pak určitě jako aktivní. Na kurzy se dotazovali zájemci z Kazachstánu, Egypta a USA. Za pomoci honorárního konzula v Mexiku pana Radko Tichavského byly kurzy umístěny na stránky zastupitelských úřadů České republiky. V průběhu kurzů se uskutečnily čtyři koncerty, a to úvodní recitál Ladislava Doležela, laureáta Smetanovy a Beethovenovy soutěže, recitál A. Kubálka na poutním místě Panny Marie Pomocné nad Zlatými Horami (výtěžek jsme věnovali na podporu obnovy státní kulturní památky kostela Sv. Jana Křtitele), recitál A. Kubálka v Priessnitzových léčebných lázních v Jeseníku a závěrečný koncert aktivních účastníků kurzu. Právě ten byl milou tečkou za klavírními kurzy. Kubálek v závěru koncertu vystoupil s D. Schmiedem na dva klavíry s interpretací I. věty klavírního koncertu E. Griega. David před příjezdem na kurzy netušil, že právě A. Kubálek absolvoval před lety na pražské konzervatoři se stejným koncertem, jen s tím rozdílem, že tehdy absolvovali studenti za doprovodu profesionálních orchestrů. Po skončení koncertu obdrželi aktivní účastníci kurzů pamětní listy podepsané A. Kubálkem. Také byl vyhlášen nejaktivnější účastník kurzu, který dostal poukaz na příští rok v ceně 1000,- Kč. Stala se jí sympatická aspirantka Hudební akademie z Litvy Birute Bizevičiute.

Můžete čtenářům sdělit nějakou zajímavost, kterou ví jen organizátor?

V tuto chvíli mě napadla souvislost s jednou účastnicí, a to Slovenkou Lilian Puťorovou, která měla to štěstí být posluchačkou A. Kubálka již v 16 letech přímo v Torontu. Když se dozvěděla o kurzech, neváhala a přihlásila se. Velmi mile také působilo vyjádření náhodného hosta koncertu na Maria Hilfe, který nedaleko odsud trávil svou dovolenou. Cituji z dopisu RNDr. Tomáše Lose z Prahy: „Recitál Mistra Kubálka patří mezi ty nejsilnější zážitky. Netroufnu si a ani dostatečně neumím rozebírat jednotlivá čísla. Myslím, že zážitek z krásné hudby v podání, které mi bralo dech, byl jistě umocněn prostředím, ale vím, že dostanu-li se někdy do vzdálenosti, z jaké bude možné se na koncert Mistra Kubálka dostat, nebudu váhat ani litovat případné námahy s dojetím spojené bez ohledu, v jakém prostředí to bude.“

Jak vidíte budoucnost klavírních kurzů?

Vím, že vše nebylo dokonalé, ale pak bychom na druhém ročníku nemohli nic vylepšovat. Každopádně musíme dopracovat naše webové stránky, doplnit překlady do polštiny a němčiny. Máme nový nápad, a to souběžně probíhající kurzy angličtiny pro mládež. Vyučovat bude člověk nad jiné povoláný - paní Patricie Kubálková, Mistrova manželka, jinak rodilá Kanaďanka, středoškolská učitelka angličtiny, literatury a historie. Podmínky zájemci najdou na www.kubalekpianocourses.com.

Proč jste věnovali výtěžek koncertu na Maria Hilfe na obnovu kostela, to jste na tom byli finančně tak dobře?

To v žádném případě. Ale jsme toho názoru, že mladí lidé, kteří byli aktéry kurzu, by měli nabýt vědomí, že finanční prostředky nejsou určeny jen pro business, ale mohou také přispět k zachování trvalejších hodnot. Proto příští rok bude jeden z koncertů právě na poutním místě Maria Hilfe a se stejným cílem.

Antonín Kubálek vystoupil s klavírním recitálem také na polském velvyslanectví v Praze. Jaká je spojitost mezi ním a polskými diplomaty?

Zpočátku našeho rozhovoru jsem se zmiňovala o knize Děti neklidné Evropy. Ta „může za všechno“. Jsou v ní totiž příběhy občanů Polska, Kanady, SRN, Řecka, Slovenska a Česka. V listopadu minulého roku jsem byla přijata zastupiteli velvyslanectví uvedených států s cílem získat je pro podporu tohoto zajímavého literárního počínu. Taktéž jsem oslovila delegaci Evropské unie v Praze. Výsledkem bylo převzetí osobní záštity nad vydáním knihy Ramiro Cibrianem. Programový ředitel Polského kulturního institutu Zbigniew Machej přijel do Jeseníku pokřtít knihu společně s čestným členem Národního divadla Vlastimilem Harapesem a ředitelem Českého rozhlasu Olomouc Pavlem Hekelou. Tehdy jsme právě s panem Machejem začali hovořit na téma recitálu na půdě polské mise. Rozhodující slovo však musel udělat velvyslanec Andrzej Krawczyk, který posléze souhlasil. Kulturní akce se zúčastnili ambasadoři Kanady, Dánska, Slovenska a zástupci delegace Evropské unie. V sále byla řada dalších vzácných hostů - Josef Suk, Vlastimil Harapes, skladatel Milan Kymlička, akademičtí malíři Zbyšek Sion, Zdeněk Beran aj.

Pokud jde o knihu Děti neklidné Evropy, široká veřejnost se s ní může seznámit 11. září 2003 u příležitosti autogramiády T.Knoppa v knihkupectví Fišer v Kaprově ulici v Praze.

kkak

MARIA GABÁNKOVÁ

bude mít výstavu

na téma knihy Zjevení

od 27. září do 19. října 2003

Vernisáž v sobotu 27. září 2003 14:00-17:00

v Loop Gallery

1174 Queen St. W., Toronto, On. M6J 1J5
Tel.: 416/516-2581

Otevřeno: Středa-sobota. 13:00-17:00, neděle: 14:00 PM-16:00
www.revelation.paintinggalleries.net

oprávněný distributor českých filmů na videokazetách uvádí premiérově pětidílný výpravny seriál režiséra Martina Luthera

ÚTĚK DO BUDÍNA

Milostný, plnokrevný příběh se odehrává za první republiky a prochází mnoha dramatickými zvraty zachycující velkou ale nešťastnou lásku mezi českou dívkou z dobré rodiny a slovenským statkářským synkem podle stejnojmenného románu V. Vančury.

Dravé a komplikované počátky první republiky evokují naši současnost.

Hrají: L. Vlasáková, O. Sokol a B. Polívka v hlavních rolích, dále I. Konvalinová, P. Motloch, K. Sedláčková, K. Halbich, P. Nárožný, L. Krobotová, T. Krejčíř a mnoho jiných. Komplet tří kazet obsahuje části: Praha 1919, Praha 1920, Budapešť 1920, Vydra 1920, Vídeň 1921.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

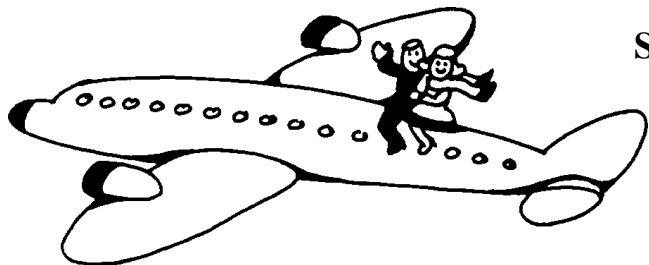
Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video.el@rogers.com

www.videoelcanada.com <<http://www.videoelcanada.com>>

SLOVAKOTOUR

Late Summer and Fall Seat Sale
to Czech Republic
and
Slovakia

E-mail: travel@slovakotour.com
644 Queen St. West, Toronto, Ont. M6J 1E4
Tel.: (416) 504-5657, (416) 504-9095,
(416) 504-7383, 1-800-477-3461
Fax: (416) 867-8657
Zavolejte si o nejlepší cenu letenky!

FALL - EARLY BIRD SPECIAL
DO PRAHY, BRNA,
BRATISLAVY, KOŠIC, POPRADU A SLIAČE

Možno rovněž koupit letenky do:
Záhřebu, Benátek, Říma, Splitu, Curychu a Madridu

Ont. Reg. # 2631380

E-mail: nitra_travel@hotmail.com

NITRA TRAVEL

E-mail: nitra_travel@hotmail.com
(416) 504-3800 * 1-800-825-7577 * Fax: (416) 504-8186
662 Queen St. West, Toronto, Ontario M6J 1E5

Kontradikce

Přiznávám, že jsem člověk konzervativní, navzdory technickému vzdělání... snad dokonce staromilec. Byl jsem docela spokojen s komunikací telefonickou a pomocí pošt, pokud jejich služba byla adekvátní naději a víře uživatele.

Moderní doba a vyspělá technologie proměnily minutu ve zlomek vteřiny. Usnadnily nemálo práce vydavatelům knih, stejně jako periodik (ač tato úleva nebyla zdaleka gratis!) Technickou podstatu sdělující techniky... kupř. e-mailu, velice obdivuji. Přiznám dokonce nejednu výhodu, kterou tato technika přinesla ke kontaktu člověka s člověkem. A přece, je to v podstatě jen obdivuhodná rychlost sdělování.

A každá mince má dvě strany.

Dnes například ten, kdo po léta přispíval do toho či onoho druhu periodika, magazínu a pod., pokud není vybaven moderní, lépe ještě nejmodernější technikou, buď nemá šanci na publikaci vůbec nebo je odkázán na benevolenci technické síly, jež text sdělovaný obstarožním počítačem (och - nebo psacím strojem!) k publikaci připraví.

Plnicí pero, ať třeba slovně značky a dobré jakosti - Parker, je dnes kouskem muzejním. A tu mě napadá, jaké asi bude písmo našich potomků, pro které je klávesnice počítače zcela nezbytnou (stejně jako kalkulačka - které dítě dnes je schopno vynásobit 12x16, jen tak z hlavy?) A přece, nevyprovádá nám písmo člověka cosi o pisateli samém, ač nejsme grafology? Nestačí jen odlišnost sklonu či někdy jen tvar písma k jistému estetickému vjemu, který četbu takto psaného textu doprovází?

To vše pohlceno je dnes fonty počítačů. Je třeba zoufat si nad tím? Nevím. Ale mám-li být zcela upřímným, pak říkám: „ANO!“ Neboť sdělení dokonale provedené počítačem postrádá osobnost. Charakter. Nuanci.

A půvab života mnohdy nemálo záleží na věcech drobných. Delikátních.

Možná, že tyto řádky vzbudí jen smích, případně úšklebek. Pro informaci: píše je též na počítači.

Nic jiného mi totiž nezbyvá.

Zbývá mi jenom otázka: Je to tak dobře nebo není?

Vladimír Cícha - Vancouver

Rokfest 2003

Byl čtvrtek večer 22. srpna 2003, když naše čtyřčlenná skupina s neskutečným úsilím nacpala „tunu“ zavazadel do auta, a přibližně okolo jedenácté hodiny večerní se vydala směrem k Windsoru. Jeli jsme vlastně do městečka Yorkville, jež se nachází nedaleko Chicaga, na již čtvrtý ročník Českého a Slovenského rockfestu. Trochu jsme se zapotili na Imigračním oddělení na hraničním přechodu, neboť dva z nás měli do USA pouze víza (zaplatit pámbů platná, heh...). Nicméně, přes hranice jsme se dostali. A přestože jsme byli nuceni ulevit našim kapsičkám o šest amerických dolárků, vyrazili jsme s úsměvem ve tváři tak, jak jen to v půl čtvrté ráno, po uplynulých hodinách cestování lze. To jsme byli téměř v polovině trasy.

Do kempu jsme schvácní dorazili v osm hodin ráno. Ihned jsme využili časného příjezdu, a jelikož jsme byli mezi prvními příchozími, rozložili jsme své stany na odlehlejší místě v zákoutí areálu, oproti od centra budoucího dění. V průběhu dne

se kemp kvapem plnil a míst ke stanování ubývalo. K večeru se celý areál již hemžil Čechy a Slováky z celé Severní Ameriky. V sobotu počet účastníků dosáhl přes dva a půl tisíce a je ostudou, že z toho pouhých dvanáct lidí (včetně naší čtyřky) se dostavilo z Kanady. K veliké škodě celé naší komunity na kanadském území žijící, neboť přátelská atmosféra a soudržnost, s jakou jsem se zde v Yorkville mezi „našimi“ setkala, je naprosto k nezaplacení.

Koneckonců, i cena vstupného byla přijatelná, vzhledem k tomu, že zahrnovala poplatek za stanování od pátku až do pondělka, devět koncertů kvalitních skupin České a Slovenské hudební scény (mezi nimiž vystoupili Kabáti, Kryštof, Chinaski, Metalinda a další), celodenní přístup do plaveckého areálu, miniturnaj ve fotbale a jiné zábavní aktivity. Pivo se točilo za pouhé tři dolárky a na výběr bylo asi ze šesti druhů, samozřejmě českých a slovenských značek. Pochoutky domácí kuchyně připravovali ve svých stáncích zástupci mnoha různých česko-slovenských restaurací z rozličných koutů území USA, a to za ceny lidové.

Je tudíž nesmírná škoda, že nás kanadských krajánků tam bylo tak málo. V letech příštích by se nás tam mohlo sejít víc... Pevně věřím tomu, že tu bydlí dost lidí, které by tato akce určitě zaujala. A jelikož neustále slyším o tom, že se u nás v Kanadě nic neděje, tímto vás nabádám ke zvýšení účasti na akcích u našich „amerických“ sousedů, zejména na tomto pravidelném srpnovém festivalu, který jakožto akce velice zdařilá na mne silně zapůsobil.

Mé vřelé díky patří především pořadatelům a organizátorům celé akce, jmenovitě V. Flenerovi a J. Beranovi, dále všem zastoupeným restauracím za pohoštění, hudebním skupinám a zpěvákům za ochotu a vynaložené úsilí při třiceti stupňových vedrech, a samozřejmě všem zúčastněným našincům za společné vytvoření té největší kulturní akce v roce 2003 na americkém kontinentě.

Markéta Lásková

Nová adresa: 150 King St. W., # 101, P.O. Box 94,
Toronto, Ontario M5H 1J9

E-mail: ivan.znasik@mytravel.ca

Reliability * Prompt Service * Excellent Price

SPECIAL RATES TO:

Prague
Bratislava

Ostrava
Košice

Sun Destination

Call Ivan Znášik
(416) 306-0524

Falšovatelia vyrábajú aj „zlato“

BRATISLAVA - sme/IVETA MURŽICOVÁ - Overiť si staré príslovie „nie je všetko zlato, čo sa blyští“, môžu tí spotrebiteľia, ktorí v snahe ušetriť kúpili zlaté šperky mimo klenotníckych obchodov. Zlato kúpené na benzínových pumpách, parkoviskách alebo od cudzincov totiž vôbec nemusí byť zlatom, ale len upravenou mosadzou či oceľou.

„Falošné zlato k nám nedávno priniesol majiteľ bratislavskej záložne, ktorý si nebol istý jeho pravosťou. Zákazník mu chcel predať niekoľko vyše 40-gramových náramkov z bieleho zlata. Za gram chcel 350 korún. Výsledky kontroly ukázali, že v skutočnosti išlo o oceľ,“ povedala Agneša Topolská pracovníčka Puncového úradu, ktorý minimálne raz za dva roky overuje u podnikateľov rýdzosť a pravosť predávaného zlata.

Prípady nájdenia nepravého zlata sú podľa nej zriedkavé a kontrolóri nachádzajú zväčša v obchodoch, záložniach či veľkoobchodoch ilegálne dovezené zlato, ktoré nie je označené. „Za nájdenie jedného kusu neoznačeného šperku zaplatí predajca približne tisíckorunovú pokutu,“ vystríha Topolská.

Inšpektori Puncového úradu neraz nájdu v predajniach aj zlaté šperky označené falošným puncom. „V súčasnosti tlačia vlastné puncy falšovatelia na výrobok tak, že ich zákazník voľným okom nerozozná,“ tvrdí pracovníčka Puncového úradu.

Legálne predávané 14-karátové zlato je označené labuťou v šesthrannom ráme, v ľavom hornom rohu je vyrazené číslo štyri a rozlišovacie „ležaté“ alebo „stojaté“ písmenko. Každý predajca má mať pri sebe lupu, aby si spotrebiteľ mohol overiť legálnosť šperku.

Skúsenosti s falošným zlatom priznávajú aj samotní predajcovia. „Stane sa, že nám chcú zväčša Rómovia predať masívne falošné zlaté prstene. Do predaja sa nedostanú, pretože pravosť každého výrobku kontrolujeme,“ opisuje svoje zážitky majiteľ bratislavskej záložne Peter Havran.

Nepravé zlato nosia do predajne na výkup aj bežní zákazníci. „Ľudia chcú predať zdedené šperky v domnení, že ide o pravé zlato. Často sa však ukáže, že ide o pozlátené striebro,“ tvrdil majiteľ zlatníctva v Lučenci

Prečo sa počasie zbláznilo?

Bratislava-sme (edi)-Leto bolo na Slovensku za posledných sto rokov šieste najsuššie a ani prvé septembrové dni výraznejšie zrážky nepriniesli. Obdobie sucha je mimoriadne dlhé, a situácia je o to horšia, že zrážky chýbajú práve vo vegetačnom období. Sucho navyše zasiahlo celé Slovensko, čo podľa klimatológa Pavla Faška rozhodne nie je bežné: „Veľmi atypické je dlhotrvajúce suchu v horských oblastiach. Rovnako nezvyčajné je, keď sa deficit zrážok kumuluje v dvoch po sebe idúcich ročných obdobiach.“

Globálna klíma sa otepluje. Na tomto fakte sa odborníci zhodujú. Lenže tempo je rýchlejšie, než sa predpokladalo, a zaznamenali sme to i u nás. „Máme tu počasie, aké predpokladali scenáre až okolo roku 2030,“ hovorí klimatológ Milan Lapin. Nástup horúcich suchých liet má podľa expertov najrôznejšie príčiny. Hrozí nám však v dôsledku oteplenia katastrofa? Alebo to, že počasie sa „zbláznilo“, je náš subjektívny pocit? „Je málo pravdepodobné, že sa deje niečo, čo tu ešte nebolo. Táto planéta, čo sa týka zmien klímy, už za prítomnosti človeka zažila všeličo,“ mieni meteorológ Alois Sokol.

Royal
Travel

1470 Hurontario St. Suite 101
Mississauga, Ontario L5G 3H4

Letenky do Prahy, Ostravy a Bratislavy dovolenou v Evropě, Karibských ostrovoch a vlastní túry

Volejte Stáňu
905/274-2597
Fax: 905/274-2599
E-mail:
royaltravel@on.aibn.com

Landmark Travel Inc.

Letenky s ČSA, KLM, Alitalia, Air France
Nejlepší možné služby - Lístky doručíme zdarma
Výhodné letenky do New Yorku

Nabízíme letenky do:

Prahy
Brna
Ostravy
Bratislavy
Košic

Budapešti
Záhřebu
Bukurešti
Bělehradu
Rigy

Madridu
Helsinek
Lyonu
Říma
Milána
Paříže

Ženevy
Lisabonu
Athén
Tunisu
Hong-Kongu
Ria

All fares on IATA Airlines - Some restrictions apply
GST/Transportation taxes and fee extra

719 Yonge Street, Suite 205, Toronto, Ont, M4Y 2R5
Tel.: (416) 962-6110 Fax: (416) 962-5910
www.landmarktravel.ca

Vážení cestující, dostavte se k odletu pravidelné linky ČSA do Prahy...

České Aerolinie Vám nabízí více letů z Toronto a Montréalu do Prahy

Czech it out

V letní sezóně letáme 6x týdně

Pondělí: Toronto-Montreal-Praha

Přímé lety

Čtvrtek, sobota a neděle: Toronto-Praha

Přímé lety

Čtvrtek a sobota: Montreal-Praha

80
ČSA 1923/2003

Obrázek z naší 80 leté historie. Letadlo A-19 Cloud bylo ve službách ČSA od roku 1935 do roku 1938.

ČSA CZECH AIRLINES

Toronto (416) 363-3174 Toll free 800 641-0641 yto@czechairlines.com Montreal (514) 844-4200 Toll free 800 561-5171 ymq@czechairlines.com

For more information visit our website at: <http://www.csa.cz>

Sparta v deseti ubránila doma proti Slavii bod

Sparta Praha - Slavia Praha 0:0

Vyloučení domácího Zbončáka v 11. minutě 144. ligového derby pražských S ovlivnilo jeho průběh. Sparta se převážně bránila slávistické přesile, z jejíhož tlaku však nezvešla jediná sto procentní šance. Za této konstelace byly spokojeny s dělbou bodů oba celky. "Vyloučení ovlivnilo průběh derby. Za této situace bodová ztráta tolik nemrzí, i když jsme chtěli vyhrát," ohlédl se za utkáním trenér Sparty Jiří Kotrba. V 11. min. dostal Piták míč za domácí obranu, ale křížující Zbončák ho atakoval na hranici šestnáctky a uviděl červenou kartu. Z trestného kopu pak Skácel trefil nohy padajícího Blažka. Hosté si uvědomili, že jich je na trávníku víc, a zatlačili Spartu do defenzívy. Pitákovu slibnou akci zastavil nejprve Blažek a pak dodatečný hvízd rozhodčího. Slavia měla navrch, ale domácí statečně bránili a pokoušeli se o brejky. „Po přestávce se Sparta zaměřila na defenzívu a my jsme se už nedokázali tolik prosadit. Remíza je pro nás spíš ztrátou," konstatoval slávistický kouč Miroslav Beránek. 16 662 diváků.

Příbram - České Budějovice 0:2

Po porážce minulý týden v Opavě prohrála Příbram překvapivě i doma s Českými Budějovicemi. Branky: 60. Matoušek, 79. Gruber. 4125 diváků, poločas 0:0.

FK Teplice - 1.FC Synot 1:1

Útočník Benčík zachránil Teplicím bod ve chvíli, kdy favorizovaný domácí tým přečkal nedlouho před koncem penaltu a dohrával bez vyloučeného gólmána Poštulky. Branky: 90. Benčík - 35. Meduna. 4980 diváků, poločas 0:1.

1. FC Brno - Chmel Běšany 1:1

Běšany nečekaně získaly premiérový bod v nové sezóně. Naopak Brno, jemuž citelně chyběl zraněný útočník Libor Došek, zaznamenalo první domácí ztrátu na vlastním hřišti. Branky: 84. Belej - 33. Lukáč. 6548 diváků, poločas 0:1.

Sigma Olomouc - SFC Opava 3:0

Olomoučtí fotbalisté zvládli roli favorita především zásluhou střelecky

disponovaného Reitera i schopností těžit z chyb soupeřů. Branky: 24. a 57. Reiter, 69. Urbánek. 5008 diváků, poločas 1:0.

Baník Ostrava - Viktorie Plzeň 2:0

Fotbalový Baník Ostrava i nadále vévodí tabulce první ligy. Přes dvanáct tisíc diváků jej na Bazalech hnalo za povinným vítězstvím, které se však rodilo dost obtížně. Branky: 45. a 79. Pospěch. 12254 diváků, poločas 1:0.

Tescoma Zlín - Viktoria Žižkov 3:0

Zlín po dlouhých deseti letech čekání konečně vyhrál doma nad Žižkovem. Branky: 24. a 78. Lasota, 77. Novosad. 3805 diváků, poločas: 1:0.

FK Jablonec - Slovan Liberec 0:0

V severočeském derby gól nepadl, Liberečtí vyšli na podzim potřeť v řadě střelecky naprázdno. Bod jim vyčítal fantastickým výkonem Kinský. 4000 diváků.

Tabulka

1. Ostrava	6	5	1	0	15:5	16
2. Brno	6	4	2	0	10:3	14
3. Teplice	6	3	3	0	9:4	12
4. Olomouc	6	3	2	1	10:5	11
5. Slavia	6	3	2	1	7:2	11
6. Sparta	6	2	4	0	9:2	10
7. Liberec	6	2	4	0	5:2	10
8. Zlín	6	2	2	2	5:4	8
9. Plzeň	6	2	1	3	7:11	7
10. Žižkov	6	2	0	4	6:9	6
11. Jablonec	6	1	3	2	3:7	6
12. Příbram	6	1	2	3	7:8	5
13. Budějovice	6	1	1	4	4:11	4
14. Opava	6	1	1	4	4:14	4
15. Synot	6	0	3	3	4:9	3
16. Běšany	6	0	1	5	4:13	1

Slovenská liga

7. kolo: Trnava-Slovan 5:3 (Slovan vedl již 3:1), Trenčín-B. Bystrica 1:1, Inter-Petržalka 2:0, Púchov-Žilina 1:2, Ružomberok-Dubnica 3:3.

Tabulka

1. Trenčín	7	4	1	2	13:10	13
2. Inter	7	2	4	1	11:8	10
3. Púchov	7	3	1	3	11:10	10
4. Trnava	7	2	3	2	13:11	9
5. Petržalka	7	2	3	2	12:12	9
6. Dubnica	7	2	3	2	8:9	9
7. B. Bystrica	7	2	3	2	7:9	9
8. Ružomberok	6	2	2	2	10:10	8
9. Žilina	6	1	4	1	6:7	7
10. Slovan	7	1	2	4	7:12	5

Fotbalisté obrátili zápas a získali tři body Bělorusko-Česko 1:3

Minsk-právo/Václav Procházka-Splnili povinnost! Tři body měli v kapse, ale žádná velká radost českých fotbalistů na olympijském stadionu v Minsku nepropukala. Obratem v utkání s Bělorusy udělali jen další důležitý krůček v kvalifikačním tažení. Z první pozice půjdou do středeční rozhodující bitvy o přímý postup na EURO 2004 s Nizozemci, kteří jsou po výhře nad Rakusyani druzí jen o skóre.

Zprvu za třemi body spíše klopytali. Dokonce prohrávali, ale úžasnou trefou ještě v první půli vyrovnal a velel k obratu kapitán celku Nedvěd. Po pauze jej dovršili Baroš a Šmicer. Byly i ztráty - Jankulovski se druhým žlutým kvalifikačním napomináním vyřadil ze středečního zápasu. "Bylo to těžké. Úvahy, že to bude lehčí, když onic nehrají, se nepotvrdily. Umocněno to celé bylo tím, že jsme prohrávali," oddechl si Karel Brückner, kouč národního týmu. Tak jako v jeho předešlých zápasech bylo od úvodu na hřišti patrné agresivní pojetí i maximální nasazení. Tentokrát ovšem v podání soupeře. Brücknerův celek se rozjížděl jen zvolna. "Náš nejhorší začátek v celé kvalifikační," stroze hodnotil útočník Jan Koller.

Baroš v úvodu v těžké pozici hlavičkou gólmána neohrozil, nic nebylo ani když si důrazem vynutil závar před běloruskou bránou. Na druhé straně z dálky pállil Luchvič. Čeští hráči stále více spíše jen bezradně rozhazovali rukama. Nedařilo se nic. Domáci se dostávali do laufu. Nelekli se jmen z velkoklubů. Ve 13. minutě si Buliga parádně narazil a po zemi pod gólmánem Čechem poslal míč do sítě - 1:0. Vyrovnání bylo záhy na dosah. Baroš místo zakončování přihrál zpět Nedvědovi a ten přízemní ranou napálil tyč.

Přímý kop však v 37. minutě ukázkově zakončil Nedvěd pravačkou do šibenice - 1:1. To už Týceho, který zaskakoval za Galáska, vystřídal Šmicer.

Na počátku druhé pětačtyřicetiminutovky zblokovala obrana jeho dvě možné gólové střely. Český nápor sílil. Zákrok na Šmicra nebyl podle sudího penaltový. Na druhé straně se Jankulovski musel smířit se žlutou kartou, která jej vyřadila z boje s Nizozemci. Náladu mu však v 55. min. mohl vylepšit jeho přetažený centr, který před bránu vrátil Poborský hlavou a Baroš pohotově levačkou mířil pod břevno - 1:2.

Vachoušek po pár minutách na hřišti skvěle vysunul Šmicra a ten lehce přehodil gólmána - 1:3. "Po druhé brance jsme už zápas kontrolovali," liboval si Brückner a po slovní vložce v ruštině se na tiskové konferenci dočkal potlesku od domácích novinářů. Spokojen byl nakonec i Bajdačnyj: "První půle se nám povedla, takhle se má hrát. Jen to chce vydržet celý zápas."

Branky: 13. Buliga - 37. Nedvěd, 55. Baroš, 85. Šmicer. Rozhodčí McCurry (Skotsko), žluté karty Romaščenko, Luchvič, Tumilovič, Hleb - Poborský, Jankulovski, 10 000 diváků, poločas 1:1.

Česko: Čech - Grygera, Bolf, Ujfaluši, Jankulovski - Poborský, Rosický (83. Vachoušek), Týce (36. Šmicer), Nedvěd - Koller, Baroš (65. Hübschman).

Kde to vůbec je - Púchov?

Bratislava-sme(lh)-Nou Camp je nádherný štadión. Minimálne rovnako symbolický pre Barcelončana ako Santiago Bernabéu pre prívrženca Realu Madrid. Na tomto štadióne s kapacitou 96 000 divákov odohrá odvetu 15. októbra FK Matador Púchov. Predtým 24. septembra Barca zavíta na Slovensko. V deň vyžrebovania prvého kola Pohára UEFA bola športová Barcelona hore nohami.

Minimálne športoví redaktori brádzili stránky internetu a hľadali všetko o FK Matador Púchov. Zaujímali ich aj takéto detaily: kde sa Púchov nachádza, koľko má obyvateľov, aké počasie možno očakávať v septembri. Navyše podľa španielskych pravidiel výslovnosti sa Púchov číta ako „Pučov“, takže v prvej chvíli sa zdá, že ide o úplne iné mesto.

Tréner Barcelony Frank Rijkaard s úsmevom priznal, že doteraz nemal ani potuchy o existencii svojho slovenského rivala. Diplomatically však dodal, že určite netreba podceňovať žiadne mužstvo. FC Barcelona je pripravená vyhrať skupinu a zdolať aj slovenské mužstvo.

Hokej

Turnaj České pojišťovny

Rusko-Česko 1:2 po prodloužení, Česko-Finsko 1:3, Česko-Švédsko 1:2 po prodloužení. Tabulka: Finsko 6 b, Švédsko 5 b, Rusko 4 b, Česko 3 b.

Havlát trénoval se Spartou

Hokejový útočník Martin Havlát, který zatím stále nenašel společnou řeč ohledně nového kontraktu s týmem zámořské NHL Ottawou Senators, se včera zapojil do přípravy extraligové pražské Sparty. První tréninkovou dávku absolvoval pod vedením kouče Aloise Hadamczyka, který ho uvedl do extraligy před lety v Trinci. Je pravděpodobné, že pokud by se Havlát s Ottawou nedohodl, zřejmě by minimálně pro úvod sezóny holešovický klub posílil v bojích o body v nejvyšší soutěži.

Demitra:

Na prvom mieste je už rodina

Bratislava-sme/jurkovič-Ako ste strávili vzácný letný oddych?

„Leto bolo odlišné od predchádzajúcich. Doma na Slovensku si užil iba pol druhu mesiaca, čo bolo oveľa menej ako v minulosti. Stačil som ponavštevovať rodinu a priateľov a hneď som sa zapojil do prípravy na novú sezónu.“

Po šampionáte v Helsinkách ste sa ponáhľali za manželkou a čerstvo narodeným synom do amerického Saint Louis, kde ste sa zdržali dlhšie. Súviselo to s malým Lucasom?

„Áno, lekári nám neodporúčali dlhý let. Lucas mal vtedy iba mesiac. Tak sme sa mu v pohode venovali v Amerike a popri tom som si zahral aj obľúbený golf. Lucas rastie ako z vody a rezolútne dáva najavo, že na Slovensku sa mu páči.“ (Smiech.)

REMOSKA

OBLÍBENÁ ČESKÁ PŘENOSNÁ PEČÍČÍ MÍSA

Griluje, toustuje, dusí, smaží a báječně peče – jak masa, tak moučnický; po svém úspěšném vstupu do Velké Británie nazývaná „největším tajemstvím České republiky“. Oceněna časopisem GOOD HOUSEKEEPING in 2002 - the most innovative product of the year

Remoska ORIGINAL (2 litry) a GRAND (4 litry)

k dostání jak v Kanadě tak v USA

Cena: 2L (Originál) 151,90 kanadských dolarů, 106,90 amerických dolarů

4L (Grand) 161,90 kanadských dolarů, 111,90 amerických dolarů

Extra: Kanada - platné daně, poštovné a manipulační poplatek;

USA - přeprava UPS

Objednávky a informace

InterTrade Avenue Inc. – Pavel Zeman

Tel. : 905-430-0844 nebo

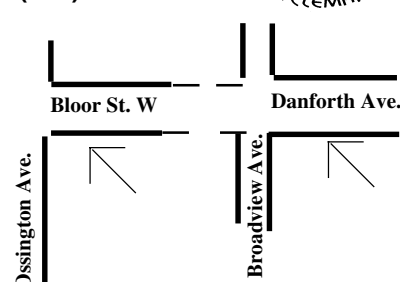
1-866-850-3462 (Kanada a USA zdarma)

E-mail : remoska@intertradeavenue.ca,

Web : www.intertradeavenue.ca

Remoska je vděčný a originální dárek pro každou příležitost

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

